

სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო

2016 წლის საქმიანობის ანგარიში



სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო
STATE PROCUREMENT AGENCY

თბილისი 2017

სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო
ქ. თბილისი 0113, რიჩარდ ჰოლბრუკის ქუჩა N8
(+99532) 2 484822

www.procurement.gov.ge / info@procurement.gov.ge





სარჩევი

შესავალი.....	2
შესყიდვის ახალი საშუალებები.....	4
ტენდერი ვაჭრობის გარეშე დაფარული მონაცემებით და ორეტაპიანი ტენდერი.....	4
სამშენებლო სამუშაოების შესასყიდად გამოცხადებული ტენდერის ჩატარების განსხვავებული წესი	4
ელექტრონული კატალოგი (eMarket).....	8
ძირითადი მაჩვენებლების ანალიზი	9
გამარტივებული შესყიდვების შეთანხმება	27
სამართლებრივი ბაზის სრულყოფა – სიახლეები რეგულაციებში.....	31
დავების განხილვის საბჭო	34
სააგენტოს მიერ შედგენილი ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა ოქმები და სასამართლო დავები	39
სასამართლო პროცესები	39
შავი და თეთრი სიების წარმოება.....	40
სახელმწიფო შესყიდვების მონიტორინგი	42
კონსოლიდირებული ტენდერები.....	44
სასწავლო ცენტრი.....	46
გამოცემები და პუბლიკაციები.....	49
მეთოდური მითითებები და რეკომენდაციები.....	50
მომხმარებელთან კომუნიკაცია.....	51
საზოგადოებასთან ურთიერთობა - შეხვედრები ბიზნესთან	52
საერთაშორისო თანამშრომლობა	60
ჩვენი პარტნიორები.....	62



შესავალი

სახელმწიფო შესყიდვები ქვეყნისთვის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან სფეროს წარმოადგენს. სახელმწიფოს მიერ შესყიდვებში დახარჯული თანხა მთლიანი შიდა პროდუქტის დაახლოებით 12%-ს შეადგენს. შესაბამისად, შესყიდვების პროცესების ეფექტიანი მართვა, ბიზნესის ჩართულობისა და პროცესების გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა წარმოადგენს საქართველოს მთავრობის პრიორიტეტულ მიმართულებას. აღნიშნულის გათვალისწინებით, სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს მიერ ბოლო რამოდენიმე წლის განმავლობაში მნიშვნელოვანი რეფორმები იქნა გატარებული. ისევე, როგორც გასულ წლებში, 2016 წლის განმავლობაშიც სააგენტოს მიერ გადადგმულ იქნა ქმედითი ნაბიჯები სახელმწიფო შესყიდვების პროცედურების უფრო მეტად სრულყოფისა და საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკასთან მიახლოების მიზნით.

2016 წელს შესყიდვების ერთიან ელექტრონულ სისტემას დაემატა სამი ტიპის შესყიდვის საშუალება - „ტენდერი რევერსული აუქციონის გარეშე“, „სამშენებლო სამუშაოს შესყიდვა განსხვავებული წესით“ და ე.წ. „ორეტაპიანი ტენდერი“, რომელშიც გამარჯვებული ვლინდება არა მხოლოდ ფასის კრიტერიუმით, არამედ ფასისა და ხარისხის კრიტერიუმების აგრეგირებით. ორეტაპიანი ტენდერი შემსყიდველ ორგანიზაციებს საშუალებას აძლევს შეარჩიონ გამარჯვებული პრეტენდენტის გამოვლენის კრიტერიუმები კონკრეტული შესყიდვის სპეციფიკის გათვალისწინებით და საჭიროების შემთხვევაში, შეფასების კრიტერიუმად მიუთითონ როგორც შესყიდული საქონლის ფასი, ასევე, მის სასიცოცხლო ციკლთან დაკავშირებული სხვა ხარჯები. ახლად დანერგილი შესყიდვის საშუალებები შემსყიდველ ორგანიზაციებს აძლევს საშუალებას სახელმწიფო სახსრების ხარჯვა განახორციელონ მეტად ეფექტურად.

2016 წლის განმავლობაში რამდენიმე მნიშვნელოვანი ცვლილება განხორციელდა სახელმწიფო შესყიდვების მარეგულირებელ კანონმდებლობაში, რომელთა მიზანს წარმოადგენდა ერთის მხრივ, სახელმწიფო შესყიდვებში კონკურენციის ზრდა, ხოლო მეორეს მხრივ, სახელმწიფო სახსრების ხარჯვის ეფექტიანობის ამაღლება. კერძოდ, ცვლილები შევიდა თეთრი სიის წარმოების წესში, რამაც სახელმწიფო შესყიდვებში ჩართულ მიმწოდებელთა უფრო ფართო სპექტრს მისცა საშუალება ისარგებლონ თეთრი სიის უპირატესობებით. ასევე, მოწესრიგდა ტენდერებში ამხანაგობის ფორმით მონაწილეობის საკითხი, რის შედეგადაც მცირე და საშუალო ბიზნესს საშუალება მიეცა მონაწილეობა მიიღონ დიდი მოცულობის კომპლექსურ შესყიდვებში. გარდა ამისა, შემუშავდა 2016 წელს დანერგილი ახალი შესყიდვის საშუალებების მარეგულირებელი ნორმატიული აქტები.

ამასთანავე, კვლავ პრიორიტეტულ მიმართულებად რჩება სახელმწიფო შესყიდვებში ჩართული სახელმწიფო მოხელეების გადამზადება და პროფესიული უნარ-ჩვევების ამაღლება. 2016 წელს სახელმწიფო შესყიდვების



სააგენტოს სასწავლო ცენტრში ჩატარდა ტრენინგების 17 და სემინარების 6 ციკლი, რომლებშიც მონაწილეობდა 1,120¹ მსმენელი სხვადასხვა საჯარო უწყებიდან და რეგიონიდან.

2016 წელი, ასევე წარმატებული იყო სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოსთვის საერთაშორისო თანამშრომლობის კუთხით, რაც გამოიხატა სააგენტოს აქტიური ჩართულობით სხვადასხვა საერთაშორისო ვალდებულების შესრულებაში. განსაკუთრებით აღსანიშნავია სააგენტოს როლი „სახელმწიფო შესყიდვების სფეროში განსახორციელებელი ცვლილებების შესახებ საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შეთანხმების, ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA) საფუძველზე ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების გზამკვლევის შემუშავებაში. ასევე, წარმატებით დასრულდა „ევროპის თავისუფალი ვაჭრობის ასოციაციასა“ (EFTA) და საქართველოს შორის თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ მოლაპარაკებები, რის შედეგადაც 2016 წლის 27 ივნისს ხელი მოეწერა თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმებას და რომელიც საშუალებას მისცემს საქართველოში არსებულ საწარმოებს, რომ წარმოებული პროდუქტი სატარიფო და არასატარიფო ბარიერების გარეშე შეიტანონ დამატებით 14 მილიონიან, მაღალმსყიდველუნარიან ბაზარზე.

ისევე როგორც გასულ წლებში, სააგენტო აქტიურად თანამშრომლობდა ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციასთან (OECD). თანამშრომლობის ფარგლებში განხორციელდა საერთაშორისო ანტიკორუფციული გამოცდილების ორმხრივი გაზიარება, საქართველოს მიერ შესრულებული ვალდებულებების ანგარიშის წარდგენა და შემუშავდა 2017-2018 წლის ანტიკორუფციული სამოქმედო გეგმა.

სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს თავმჯდომარის ინიციატივით დაინერგა ბიზნესის წამომადგენლებთან პირისპირ შეხვედრების პრაქტიკა. ბიზნესთან ასეთი შეხვედრები ემსახურება სახელმწიფო შესყიდვებში არსებული შესაძლო გამოწვევების იდენტიფიცირებას. აღნიშნული შეხვედრების ფარგლებში დაინტერესებულ პირებს საშუალება აქვთ უშუალოდ მიაწოდონ სააგენტოს თავმჯდომარეს ინფორმაცია შესყიდვებში არსებული მათთვის პრობლემური საკითხების შესახებ და ასევე, შესთავაზონ სააგენტოს ხელმძღვანელობას მათი ხედვები და მოსაზრებები შესაძლო ხარვეზების აღმოსაფხვრელად.

¹ სულ 834 (რვაასოცდათოხმეტი) სერტიფიცირებული მსმენელი. ასევე, მოეწყო ოთხი სემინარი გამგებლებისა და შესყიდვების სამსახურების უფროსებისთვის (140 მონაწილე); 2 გასვლითი სემინარი ქ.თბილისის მერიისა და მის მიერ დაფუძნებული ააიპ-ების შესყიდვების სპეციალისტებისათვის (120 მონაწილე), 1 ნაკადი ბიზნეს-სექტორის წარმომადგენლებისთვის (17 მსმენელი), ასევე „ტრენინგი ტრენერთათვის“ (9 მსმენელი). ჯამში 1120 (ათასასოცი) მსმენელი.



შესყიდვის ახალი საშუალებები

ტენდერი ვაჭრობის გარეშე დაფარული მონაცემებით და ორეტაპიანი ტენდერი

2016 წლის განმავლობაში დაინერგა ეგრეთწოდებული „ტენდერი ვაჭრობის გარეშე“ და „ორეტაპიანი ტენდერი“ (სახელმწიფო შესყიდვების ერთიან ელექტრონულ სისტემაში აღინიშნება, შესაბამისად NAT და MEP აბრევიატურებით). განსხვავება შესყიდვის ამ ორ საშუალებას შორის მდგომარეობს იმაში, რომ ერთ შემთხვევაში პრეტენდენტების რაწიერება ხორციელდება სატენდერო წინადადების ფასზე, ხოლო მეორე შემთხვევაში, ფასსა და სხვა თვლად კრიტერიუმებზე დაყრდნობით. აღნიშნული იძლევა შესყიდვის ობიექტის შერჩევისას მისი სასიცოცხლო ციკლის ხარჯების გათვალისწინების საშუალებას, ეს კი ხელს შეუწყობს სახსრების კიდევ უფრო რაციონალურად ხარჯვას.

ორდინალური ტენდერებისგან განსხვავებით, ახლად დანერგილი ტენდერის ტიპები არ ითვალისწინებენ მონაწილე პირებს შორის ელექტრონული ვაჭრობის რაუნდების ჩატარებას. გარდა ამისა, შერჩევა-შეფასების ეტაპზე, დროებით იზღუდება გარკვეულ ინფორმაციაზე წვდომა - ორივე შესყიდვის საშუალებაში გამოყენებულია ეგრეთწოდებული ავტომატური რაწიერების სისტემა, რაც იძლევა პრეტენდენტების რაწიერების სისტემურად დადგენის შესაძლებლობასა და ელექტრონული სისტემის მიერ მხოლოდ რაწიერებაში საუკეთესო პოზიციაზე მდგომი პრეტენდენტის ვინაობის და მისი სატენდერო წინადადების გამოჩენას. რაწიერებაში შემდეგ პოზიციაზე მდგომი პრეტენდენტის ვინაობა ხილვადი ხდება წინა პრეტენდენტის დისკვალიფიკაციის შემთხვევაში. ბუნებრივია, საბოლოო სტატუსის მინიჭებისთანავე, ელექტრონულ სისტემაში ატვირთული ნებისმიერი დეტალი ხდება საჯარო. გამონაკლისს წარმოადგენს საბოლოო სტატუსი „ტენდერი შეწყვეტილია“, როდესაც ტენდერის შეწყვეტის მომენტში განუხილველი პრეტენდენტების წინადადებები რჩება სისტემაში სამუდამოდ დაფარული. აღნიშნული სიახლე ემსახურება, არამართლზომიერი ქმედების პრევენციასა და მეტ ობიექტივიზმს შემსყიდველი ორგანიზაციის მხრიდან შერჩევა-შეფასების ეტაპზე.

სამშენებლო სამუშაოების შესასყიდად გამოცხადებული ტენდერის ჩატარების განსხვავებული წესი

კიდევ ერთ ახალ შესყიდვის საშუალებას წარმოადგენს – სამშენებლო სამუშაოს შესყიდვა განსხვავებული წესით (სახელმწიფო შესყიდვების ერთიან ელექტრონულ სისტემაში აღინიშნება DAP აბრევიატურით).

ხსენებული მეთოდით, შემსყიდველ ორგანიზაციებს მიეცათ შესაძლებლობა ტენდერი ჩაატარონ არსებული მეთოდებისგან (SPA, NAT, MEP) განსხვავებული წესით, რომელიც გულისხმობს ყველა პრეტენდენტის სატენდერო წინადადების ერთდროულად, ერთ ეტაპზე შეფასებას. სახელდობრ, DAP ტენდერის გამოცხადების შემთხვევაში, პრეტენდენტები აფიქსირებენ სატენდერო წინადადების ფასს, რომლის შემცირების უფლებითაც



ისინი სარგებლობენ მხოლოდ ერთხელ. ელექტრონული ვაჭრობის დამატებითი რაუნდები არ იმართება. ამავდროულად, სატენდერო წინადადების ფასის შემცირებასთან ერთად, პრეტენდენტები ვალდებული არიან, სისტემაში ატვირთონ შეცვლილი ფასის შესაბამისი ხარჯთაღრიცხვა (განფასება). აგრეთვე, წინადადებების წარდგენის ეტაპზე იტვირთება საკვალიფიკაციო მონაცემების დამადასტურებელი დოკუმენტები, მათი მოთხოვნის შემთხვევაში.

აღნიშნულის შედეგად, მას შემდეგ, რაც სატენდერო კომისია ტექნიკურად შეაფასებს ყველა პრეტენდენტს და გადაარჩევს მათ, შემსყიდველ ორგანიზაციას ეძლევა შესაძლებლობა, ყოველგვარი დამატებითი პროცედურის გარეშე, გააფორმოს ხელშეკრულება ყველაზე დაბალი ფასის სატენდერო წინადადების მქონე პრეტენდენტთან.

2010 წლიდან დღემდე სახელმწიფო შესყიდვების სისტემაში დანერგილი შესყიდვის საშუალებები (პროცედურები):

პროცედურა	აბრევიატურა	საფუძვლები	მოითხოვება თუ არა ელექტრონული შესყიდვა
გამარტივებული შესყიდვა (პირდაპირი შესყიდვა)	CMR	- შესყიდვა ერთგვაროვან საქონელზე 5,000 ლარამდე -კანონით ნებადართულ განსაკუთრებულ შემთხვევებში	არა
ელექტრონული ტენდერი: ღია ტენდერი			
გამარტივებული ელექტრონული ტენდერი	SPA	ერთგვაროვანი ობიექტების შესყიდვა 5,000-დან 200,000 ლარამდე.	კი
ელექტრონული ტენდერი	SPA	ერთგვაროვანი ობიექტების შესყიდვა 200,000 ლარზე მეტ ღირებულებაზე	კი
კონსოლიდირებული ტენდერი	CON	ზოგიერთი ერთგვაროვანი პროდუქტის შესყიდვა აგრეგირებული მოთხოვნის საფუძველზე: სანჯავი, კომპიუტერები, A4 ფორმატის ქაღალდები, სატელეფონო (მობილური) კომუნიკაციის სერვისი, საბურავები.	კი



კონკურსი	CNT	დიზაინთან დაკავშირებული ობიექტების/პროექტების შესყიდვა შემსყიდველი ორგანიზაციის გადაწყვეტილებით ისეთები როგორც არის არჩეიქტურული, ინჟინრული დაგეგმარების, დიზაინერული პროექტები.	კი. 2015 წლის პირველი ივლისიდან სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტომ კონკურსების პროცედურა 100 %-ით გააელექტრონულა.
ორეტაპიანი ტენდერი	MEP	საქონლის, მომსახურების და სამშენებლო სამუშაოების შესყიდვა ფასზე და სხვა თვალად კრიტერიუმებზე დაყრდნობით. საუკეთესო კანდიდატის გამოვლენა ხდება ფასი-ხარისხის თანაფარდობით, რომელიც ითვლება სისტემაში ჩაშენებული უნიკალური ალგორითმის მეშვეობით, ე.წ. MEAT მეთოდით.	კი. 2016 წლის პირველი აგვისტოდან სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტომ გაუშვა ეგრეთწოდებული „ორ ეტაპიანი“ ან როგორც ევროპული კანონმდებლობა მოიხსენიებს „ეკონომიკურად ყველაზე მომგებიანი ელექტრონული ტენდერი“
ელექტრონული ტენდერი აუქციონის გარეშე (ვაჭრობა დაფარული მონაცემებით)	NAT	ტენდერის ტიპი რომელიც მუშაობს როგორც ეგრედ წოდებული „დალუქული კონვერტის პრინციპი“. ყველა პროცედურა იგივეა როგორც ელექტრონულ რევერსულ აუქციონში, თუმცა 3 დამატებითი რაუნდის მაგივრად წინადადების წარდგენა ხდება მხოლოდ ერთხელ. საუკეთესო შეთავაზების გარდა ყველა წინადადება რჩება დალუქული (ხელმიუწვდომელი შემსყიდველი ორგანიზაციისთვის) იქამდე სანამ ტენდერს მიენიჭება საბოლოო სტატუსი (გარდა სტატუსისა „ტენდერი შეწყვეტილია“).	კი. 2016 წლის პირველი ივლისის სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტომ გაუშვა ახალი პროცედურა: „ელექტრონული ტენდერი აუქციონის გარეშე“



შესყიდვის განსხვავებული პროცედურა სამშენებლო სამუშაოებზე	DAP	პროცედურა მიმდინარეობს ე.წ. პრეკვალიფიკაციის გზით. პრეტენდენტები წარმოადგენენ სატენდერო წინადადებებს, საკვალიფიკაციო დოკუმენტებს და ხარჯთაღრიცხვას. მას შემდეგ, რაც შემსყიდველი ორგანიზაცია შეათასებს ყველა პრეტენდენტს, სატენდერო პირობების დაკმაყოფილების შემთხვევაში, იგი ყველაზე დაბალი ფასის წინადადების მქონე პრეტენდენტს, დადგენილი წესით, მოიწვევს ხელშეკრულების გაფორმების მიზნით.	კი. 2016 წლის პირველ დეკემბერს ამოქმედდა სამშენებლო სამუშაოების შესასყიდად გამოცხადებული ტენდერების განსხვავებული წესი.
--	-----	---	---

სისტემაში ჩაშენებული სხვა შესყიდვის საშუალებები			
GEO ტენდერი (შესყიდვის ელექტრონული პროცედურა)	GEO	საქონლის ან მომსახურების შესყიდვა დადგენილი სპეციალური წესით, რომლის მოქმედების ვადა არ შეიძლება აღემატებოდეს 2 წელს.	
DEP ტენდერი (შესყიდვის ელ. პროცედურა დონორის სახსრებით)	DEP	შესყიდვის პროცედურები დონორის სახსრებით(მსოფლიო ბანკი -WB, ევროპის საინვესტიციო ბანკი-EIB).	
საგრანტო კონკურსი (GRA)	GRA	თავისუფალი კონკურენციის პრინციპზე დაყრდნობით ჩატარებული პროცედურა, რომელიც მიზნად ისახავს საუკეთესო საგრანტო განაცხადის გამოვლენას (საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად საქართველოს სამთავრობო დანესებულებების მიერ და ადგილობრივი თვითმმართველი ორგანოების მიერ, სხვადასხვა სამოქალაქო ორგანიზაციების ინიცირებით სპეციალური პროექტების განხორციელების მიზნით გაცემული გრანტები)	



ელექტრონული კატალოგი (eMarket)

ელექტრონული კატალოგი (eMarket) წარმოადგენს სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს მიერ შესყიდვის ობიექტებისა და მიმწოდებლების შესახებ შექმნილ კატალოგს, რომლის მიზანია ხელი შეუწყოს შემსყიდველ ორგანიზაციებს შესყიდვის წინამოსამზადებელი სამუშაოების წარმართვისა და ბაზრის კვლევის პროცესში. კატალოგი მოიცავს ინფორმაციას შესყიდვის ობიექტის, მიმწოდებლების, შესყიდვის კატეგორიების (CPV კოდები), მწარმოებელი ქვეყნის, სახეობა/მოდელის, სპეციფიკაციების, ფასებისა და მიწოდების პირობების შესახებ. eMarket-ში არსებული მონაცემები პერიოდულად ახლდება და სამომავლოდ მას დაემატება ინფორმაცია შესყიდვის სხვა ობიექტებისა და მიმწოდებლების შესახებ.

დეტალური ინფორმაცია მოდულის შესახებ მოცემულია სურათზე N1.

შესყიდვის ობიექტებისა და მიმწოდებლების ელექტრონული კატალოგი				
#	დასახელება	მიმწოდებელი	ფასი	ნახვა
1	სილიკონის პისტოლეტები	შ.პ.ს. "იო-პი"	2.30	🔍 □
2	დამტავი სათვალავები	შ.პ.ს. "სი-პი"	2.70	🔍 □
3	დამტავი ჩაფხუტები	შ.პ.ს. "სი-პი"	8.00	🔍 □
4	დიოდური გამათება	შ.პ.ს. "სი-პი"	3.80	🔍 □
5	ელ.აქუსურები	შ.პ.ს. "სი-პი"	0.90	🔍 □
6	ელ. დამგრძელებლები	შ.პ.ს. "სი-პი"	2.20	🔍 □
7	ჩამოთვლილ-როზეტები	შ.პ.ს. "სი-პი"	2.30	🔍 □
8	ელექტრო კაბელები	შ.პ.ს. "სი-პი"	0.30	🔍 □
9	მადლი მათვის კაბელი	შ.პ.ს. "ლონ"	24.50	🔍 □
10	ბალონები ტრანსფორმატორი	შ.პ.ს. "დინ"	13475.00	🔍 □

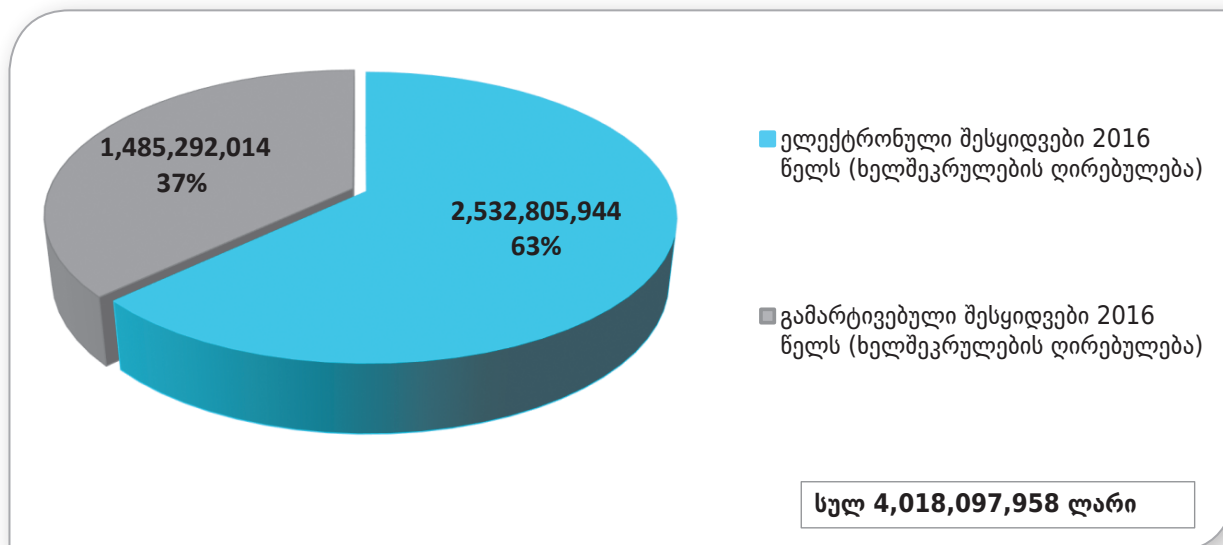
eMarket-ს გააჩნია ძეგნის ველები, რაც მომხმარებელს საშუალებას აძლევს აირჩიოს მისთვის სასურველი პროდუქტების ჩამონათვალი, მონიშნოს ისინი და შეადაროს თითოეული მათგანის სპეციფიკაციები. ამგვარად, შემსყიდველ ორგანიზაციას უადვილდება ბაზრის მოკვლევა და სასურველი არჩევანის გაკეთება. ელექტრონულ კატალოგში ამჟამად რეგისტრირებული პროდუქციის ჩამონათვალი/კატალოგი 6,000 ჩანანერს აღწევს, ამასთან, ინფორმაციის დამატება და განახლება სისტემატიურად ხორციელდება.



ძირითადი მაჩვენებლების ანალიზი

2016 წლის განმავლობაში სახელმწიფო შესყიდვების ხელშეკრულებების ჯამურმა ღირებულებამ 4,018,097,958 ლარი შეადგინა. მათგან ელექტრონული პროცედურებით განხორციელდა 2,532,805,944 ლარის შესყიდვები, ხოლო გამარტივებული შესყიდვების გზით გაფორმებული ხელშეკრულებების ღირებულებამ კი 1,485,292,014 ლარი შეადგინა.

დიაგრამა N1: სახელმწიფო შესყიდვების ხელშეკრულებების ჯამური ღირებულება



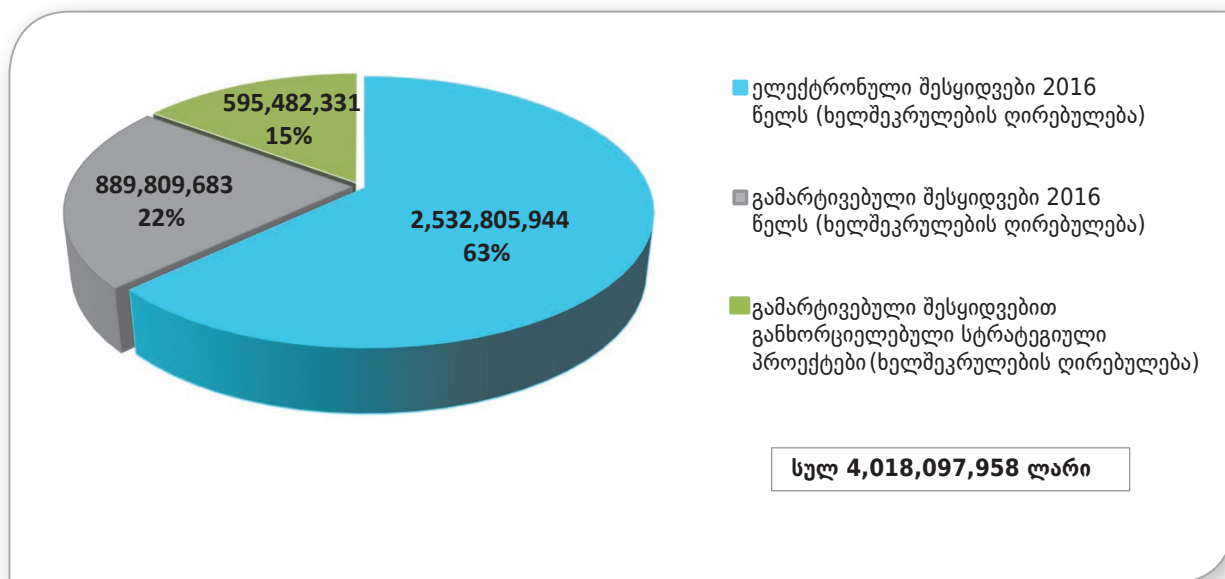
გამარტივებული შესყიდვები არ მოიცავს სპეციალური წესის საფუძველზე არსებულ შესყიდვებს.

2015 წლის შედეგებთან შედარებით, გამარტივებული შესყიდვების მოცულობის ჯამური ზრდა თანხობრივ გამოსახულებაში შეიძლება აიხსნას რამოდენიმე ობიექტური ფაქტორით: (i) პირველ რიგში განპირობებულია ზოგადად ქვეყნის ბიუჯეტის და შესაბამისად სახელმწიფო შესყიდვებზე გამოყოფილი თანხების ზრდით, რამაც ბუნებრივად და ავტომატურად განაპირობა 5,000 ლარამდე მონეტარული ზღვრის ქვემოთ შესყიდვების მოცულობის გაზრდაც; (ii) ქვეყანაში 2016 წელს მომხდარი მოვლენების გამო, რიგ შემთხვევებში ობიექტურად დადგა გადაუდებელი აუცილებლობის ვითარება, მაგ. სტიქიური უბედურებები, ინფრასტრუქტურის გადაუდებელი მოწესრიგების აუცილებლობა, საერთაშორისო ვალდებულებების შესრულება ან მსოფლიო მასშტაბის სპორტული ღონისძიებების უკეთ ორგანიზება; და ბოლოს, (iii) სულ მცირე ოთხი, ქვეყნის მასშტაბით გრანდიოზული პროექტის განხორციელებამ გამოიწვია გამარტივებული შესყიდვების წილის სტატისტიკური მაჩვენებლის არაკანონზომიერად გაზრდა. ხაზგასასმელია, რომ ამ ოთხი პროექტის განხორციელებას



ქონდა სტრატეგიული მნიშვნელობა თბოენერგეტიკის განვითარებისათვის, რკინიგზის ტრანსპორტში რევოლუციური ცვლილებების, ასევე ტურიზმის განვითარებაში რკინიგზის როლის გაზრდის კუთხით, მსოფლიო ჩემპიონატების სათანადო დონეზე ჩატარების მხრივ. მხოლოდ ამ ოთხი პროექტის თანხებმა, რომლებიც ობიექტური მიზეზების გამო მოხვდნენ გამარტივებული შესყიდვების სეგმენტში, შეადგინა - 595,482,331 ლარი. ამ ტიპის შესყიდვების განხორციელება შეუძლებელი იყო ტრადიციული, აპრობირებული და მოქმედი კანონმდებლობით დაშვებული წესებით. მეტიც, სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტომ მოახერხა და მაინც შეძლო, რომ ამდაგვარი გამონაკლისები მოექცია მოქმედ რეგულაციებში და აისახა შემაჯამებელ სტატისტიკაში. აღსანიშნავია, რომ თუკი მხოლოდ ამ ოთხი ხსენებული პროექტის თანხები გამოაკლდებოდა მოყვანილ წლიურ სტატისტიკურ მონაცემებს, მაშინ 2016 წლის გამარტივებული შესყიდვების მოცულობა შეადგენდა 889,809,683 ლარს (26%), რაც 7 პროცენტით ნაკლებია 2015 წლის მაჩვენებლებზე.

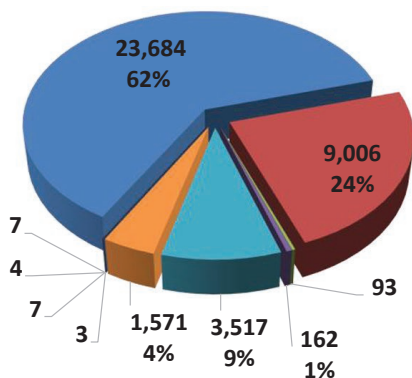
დიაგრამა N2: სახელმწიფო შესყიდვების ხელშეკრულებების ჯამური ღირებულება (დეტალური)



2016 წელს გამოცხადებული ტენდერების რაოდენობამ 38,054 შეადგინა, რაც 7%-ით აღემატება წინა წლის ამავე მაჩვენებელს. აღნიშნული ტენდერების განაწილება შესყიდვის ტიპის მიხედვით ნაჩვენებია დიაგრამაზე N3.



დიაგრამა N3: გამოცხადებული ტენდერების განაწილება შესყიდვის ტიპის მიხედვით



სულ 38,054

- სამართლებელი ელ. ტენდერი - SPA (23,684)
- ელ. ტენდერი - SPA (9,006)
- კონსოლიდირებული ტენდერი CON (93)
- კონკურსი - CON (162)
- გამ. ელ. ტენდერი აუქციონის გარეშე - NAT (3,517)
- ელ. ტენდერი აუქციონის გარეშე - NAT (1,571)
- სამართლებელი ორეტაპიანი ტენდერი - MEP (3)
- ორეტაპიანი ტენდერი - MEP (4)
- სამართლებელი ელ. ტენდერი - DAP (7)
- ელ. ტენდერი - DAP (7)

მონაცემები არ მოიცავს GEO და DEP ტენდერებს.

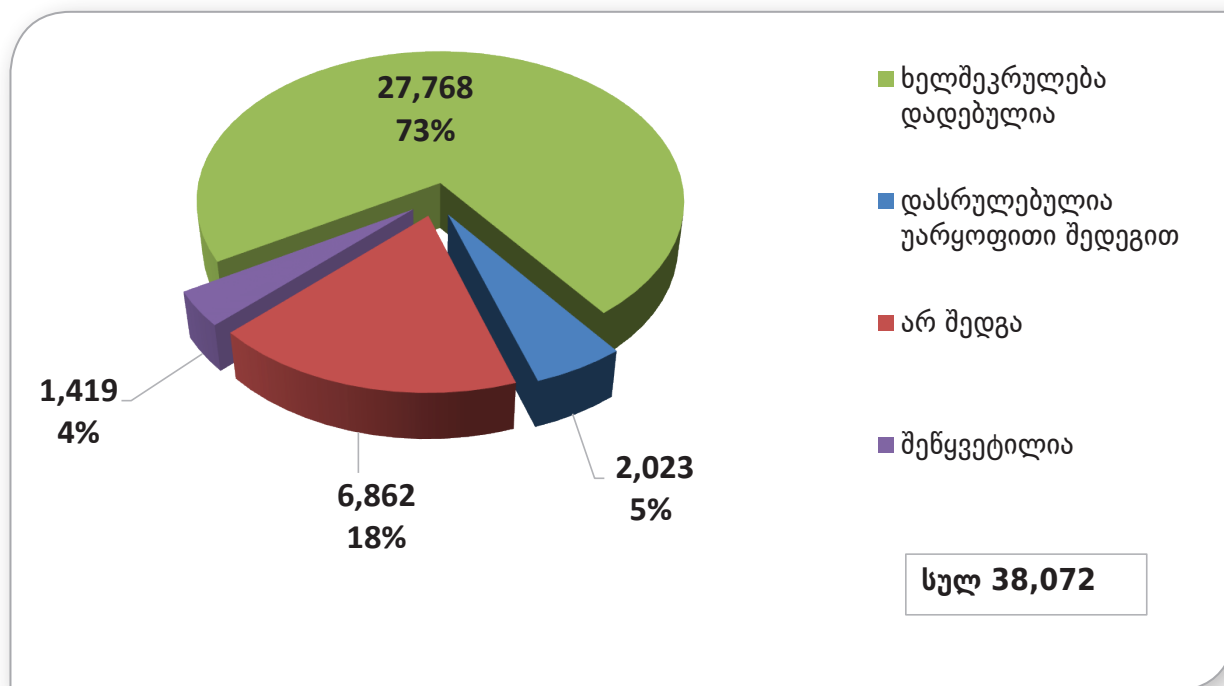
უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ 2016 წელს საგრძნობლად გაიზარდა ელექტრონულად გამოცხადებული კონკურსების რაოდენობა და 2016 წელს აღნიშნულმა 162 შეადგინა, რაც 2-ჯერ აღემატება 2015 წლის ამავე მაჩვენებელს. 2016 წლის განმავლობაში 85 გამოცხადებულ კონკურსზე დაიდო ხელშეკრულება, რომელთა ჯამურმა სახელშეკრულებო ღირებულებამაც 19,122,411 ლარი შეადგინა.

ასევე, საინტერესოა 2016 წელს ახლად დანერგილი „ვაჭრობა დაფარული მონაცემებით აუქციონის გარეშე“ ტიპის ტენდერების სტატისტიკა. 2016 წლის პირველი ივლისიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით 3,018 ხელშეკრულება დაიდო მსგავსი ტიპის პროცედურით გამოცხადებულ ტენდერებზე, რომელთა ჯამურმა საჯარაუდო ღირებულებამაც 414 მილიონ ლარზე მეტი შეადგინა.

2016 წელს საბოლოო სტატუსი მიენიჭა 38,072 ტენდერს. ამავდროულად, წლის განმავლობაში ტენდერების საშუალებით ჯამში გაფორმდა 27,768 ხელშეკრულება. 2016 წელს გაფორმებული ხელშეკრულებების რაოდენობა 11%-ით აღემატება 2015 წლის მონაცემებს.



დიაგრამა N4: 2016 წელს ტენდერებზე მინიჭებული საბოლოო სტატუსების განაწილება



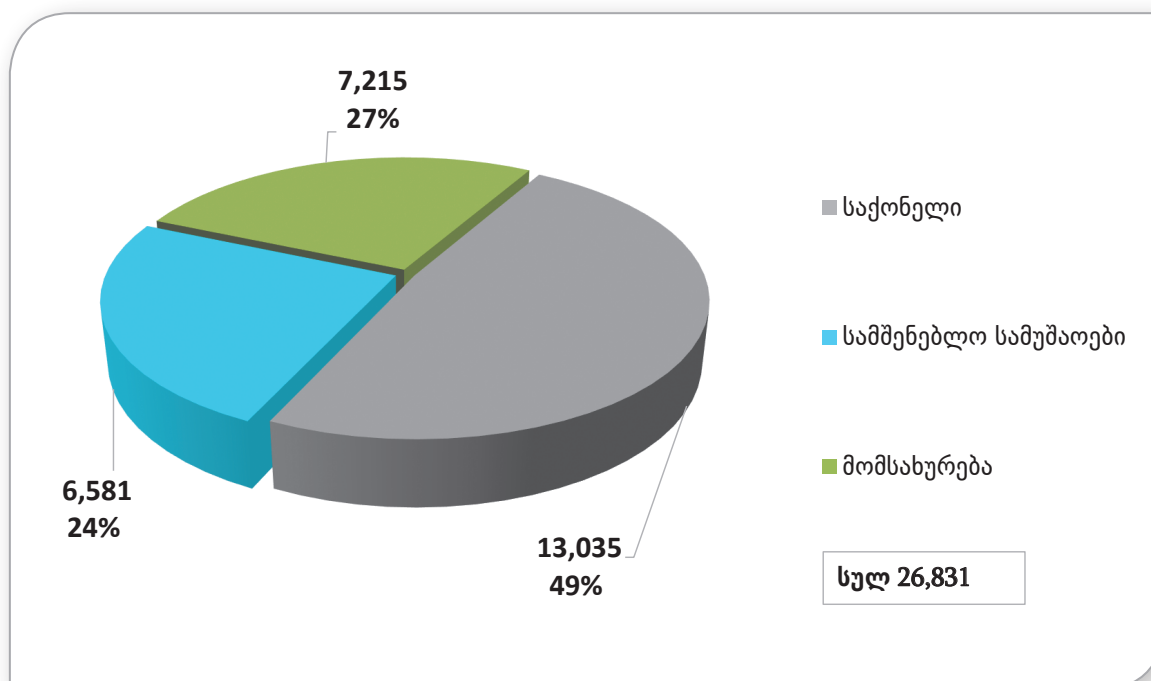
მონაცემები არ მოიცავს GEO და DEP ტენდერებს, მოიცავს „ვაჭრობას პრეისკურანტით“.

2016 წელს ტენდერები, რომელთა სტატუსი იყო „ხელშეკრულება დადებულია“ წარმოადგენდა მთლიანი ტენდერების 73%-ს, რაც წინა წლის ამავე მაჩვენებელს 4 პროცენტული პუნქტით აღემატება (2015 წელს 69%).

2016 წელს ხელშეკრულებადადებული ტენდერების ჯამურმა სავარაუდო ღირებულებამ 2,550,507,717 ლარი შეადგინა, ხოლო სახელშეკრულებო ღირებულებამ კი 2,272,072,677 ლარი. შესაბამისად, სახელმწიფო შესყიდვების ელექტრონული სისტემის მეშვეობით წლის განმავლობაში მიღწეულ იქნა 278,435,040 ლარის ეკონომია, რაც ჯამური სავარაუდო ღირებულების 10.9%-ს შეადგენს. განხორციელებული ელექტრონული ტენდერების რაოდენობრივი და სახელშეკრულებო ღირებულებების განაწილება და ეკონომია დეტალურად ნაჩვენებია დიაგრამებზე N5, N6.



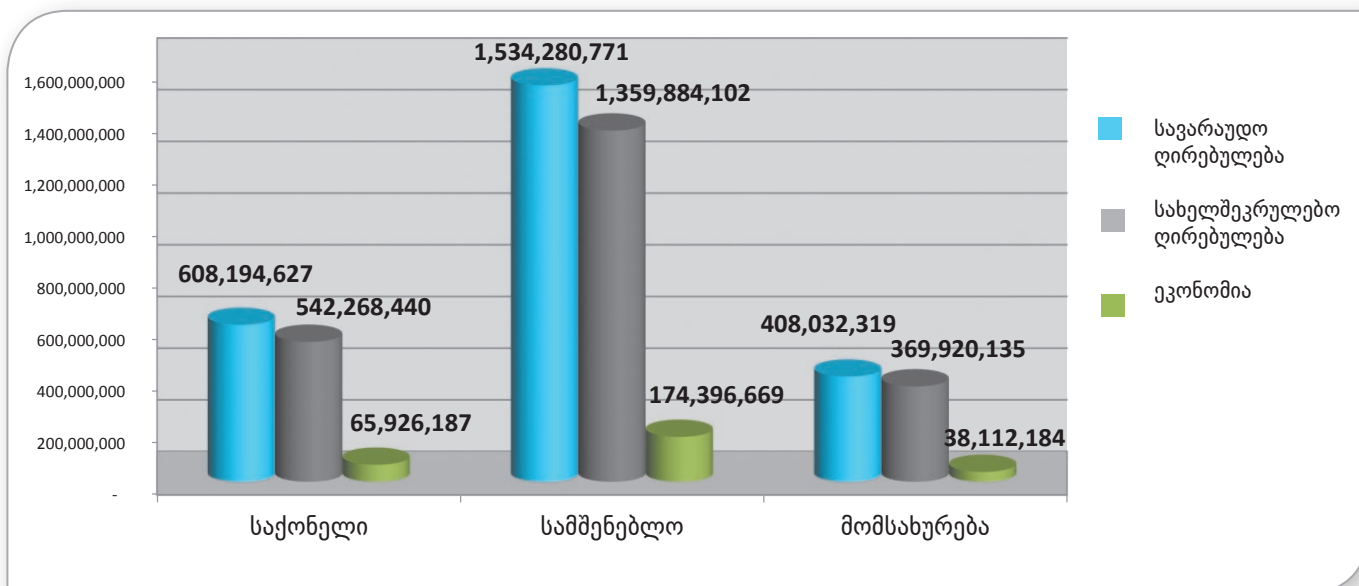
დიაგრამა N5: 2016 წელს ჩატარებული ტენდერების რაოდენობრივი განაწილება შესყიდვის ობიექტის მიხედვით



მონაცემები არ მოიცავს GEO და DEP ტენდერებს. მონაცემები ასევე არ მოიცავს „ვაჭრობას პრეისკურანტით“.



დიაგრამა N6: 2016 წელს ჩატარებული ტენდერების ღირებულებითი განაწილება და ეკონომია შესყიდვის ობიექტის მიხედვით



მონაცემები არ მოიცავს GEO და DEP ტენდერებს. მონაცემები ასევე არ მოიცავს „ვაჭრობას პრეისკურანტით“.

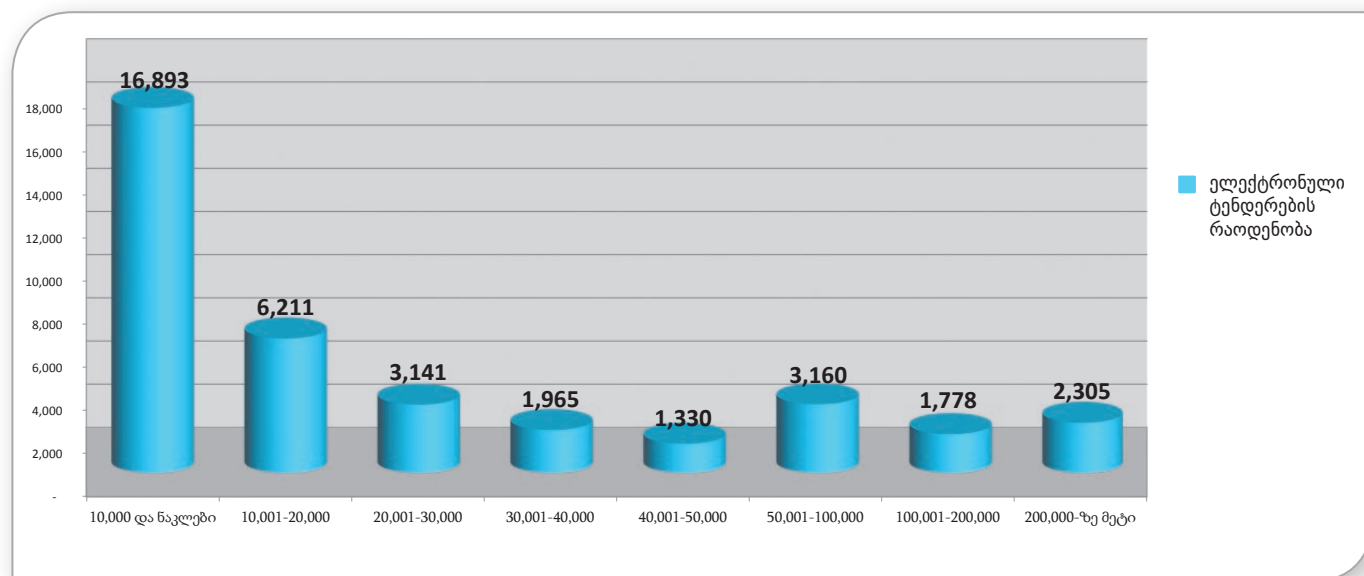
	სავარაუდო ღირებულება	სახელშეკრულება ღირებულება	ეკონომია
საქონელი	608,194,627 (24%)	542,268,440 (24%)	65,926,187 (24%)
სამშენებლო	1,534,280,771 (60%)	1,359,884,102 (60%)	174,396,669 (62%)
მომსახურება	408,032,319 (16%)	369,920,135 (16%)	38,112,184 (14%)
სულ	2,550,507,717	2,272,072,677	278,435,040

რაოდენობრივად, ჩატარებული ტენდერების უმეტესობა 49% მოდის საქონლის შესყიდვებზე, ხოლო დანარჩენი 24% და 27% შესაბამისად, ნაწილდება სამშენებლო სამუშაოებზე და მომსახურებაზე. ამავედროულად აღსანიშნავია, რომ სახელშეკრულებო ღირებულებების მიხედვით სურათი რადიკალურად განსხვავებულია: სამშენებლო სამუშაოებზე მოდის ჯამური თანხის 60%, მომსახურებაზე 16%, ხოლო 24% საქონელზე.



2016 წლის განმავლობაში სახელმწიფო შესყიდვების ერთიან ელექტრონულ სისტემაში გამოცხადებული ტენდერებიდან 46%-ის სავარაუდო ღირებულება წარმოადგენდა 10,000 ლარზე ნაკლებს, ხოლო 50,000 ლარამდე სავარაუდო ღირებულების მქონე ტენდერების წილი წარმოადგენდა 80%-ს. აღნიშნულიდან გამომდინარე, შესაძლებელია ითქვას, რომ სახელმწიფო შესყიდვებში მონაწილეობის მიღება ხელმისაწვდომია ასევე მცირე ბიზნესის წარმომადგენლებისთვის.

დიაგრამა N7: 2016 წელს გამოცხადებული ტენდერების განაწილება სავარაუდო ღირებულების მიხედვით

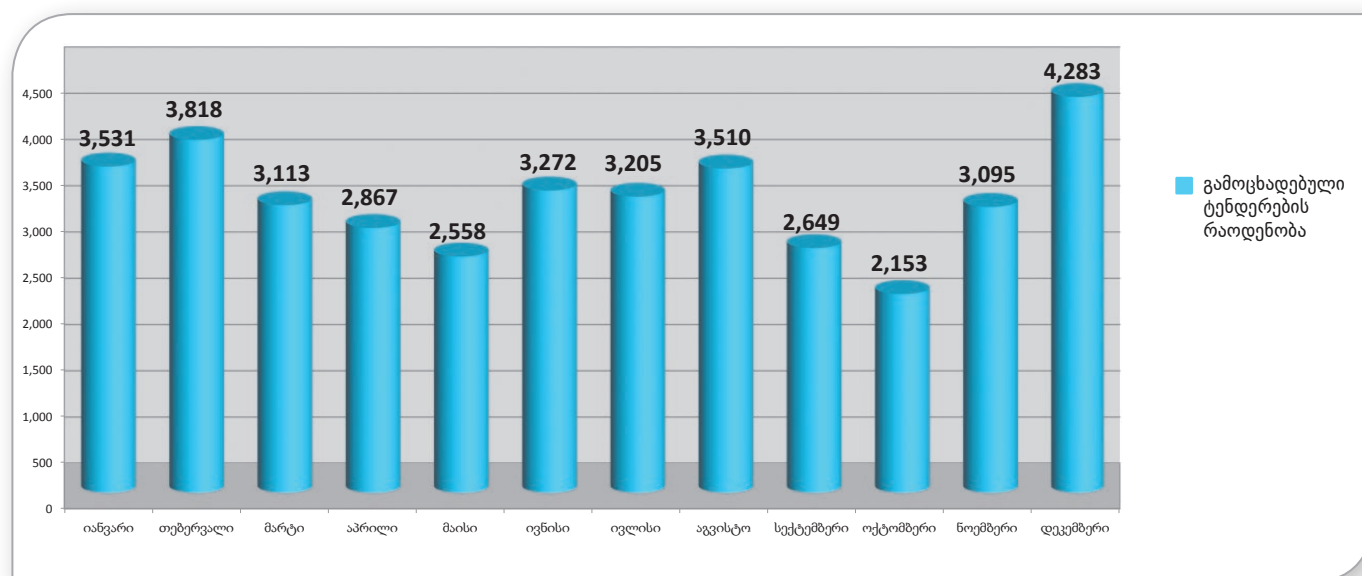


მონაცემები არ მოიცავს GEO და DEP ტენდერებს. ასევე არ მოიცავს „ვაჭრობას პრეისკურანტით“.



2016 წელს, ისევე როგორც წინა წლებში, საგრძნობლად ჭარბობს გამოცხადებული ტენდერების რაოდენობა დეკემბრის თვეში, შესაბამისად თუ შევადარებთ ტენდერების გამოცხადებას თვეების მიხედვით წინა წელს, ვნახავთ, რომ ძირითადი სტატისტიკა რადიკალურად არ იცვლება.

დიაგრამა N8: 2016 წელს გამოცხადებული ტენდერების განაწილება თვეების მიხედვით:

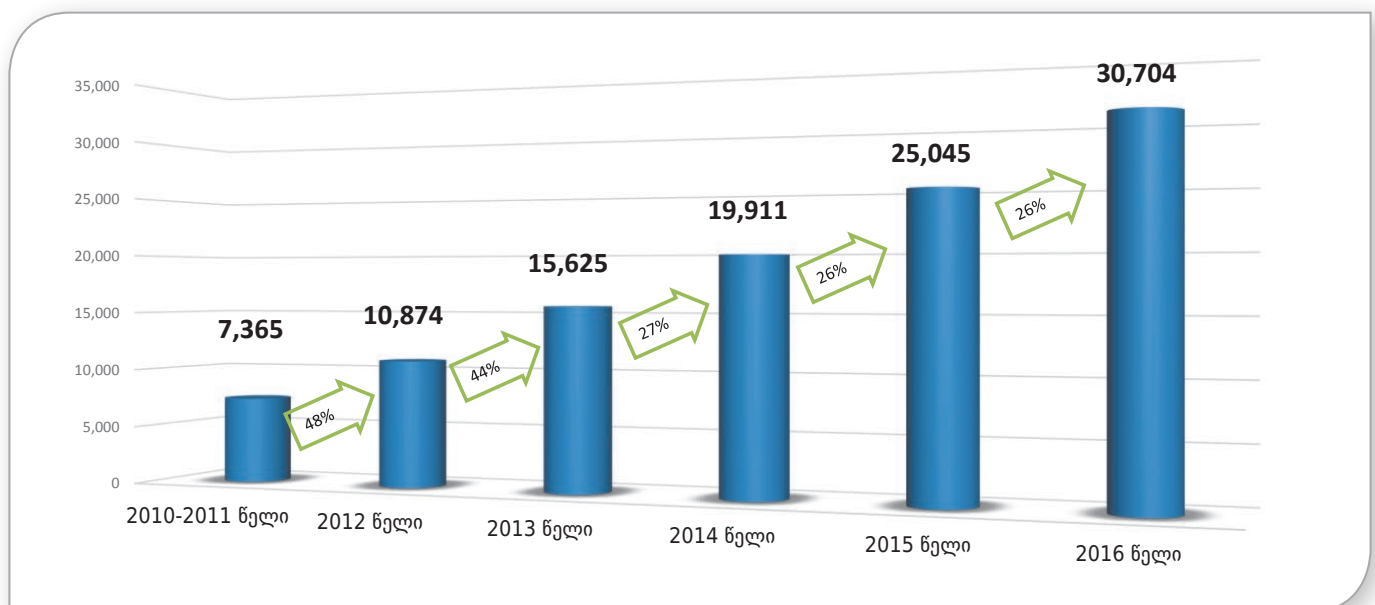


მონაცემები აღებულია პრეისკურანტიანი ტენდერების ჩათვლით.



2016 წლის ბოლოს ერთიან ელექტრონულ სისტემაში რეგისტრირებული მიმწოდებლების რაოდენობამ 30,704-ს მიაღწია. მათგან რეზიდენტი მიმწოდებლების რაოდენობა წარმოადგენს 29,581-ს, ხოლო არარეზიდენტების 1,123-ს. დიაგრამაზე N9 შეგიძლიათ იხილოთ რეგისტრირებულ მიმწოდებელთა განაწილება წლების მიხედვით.

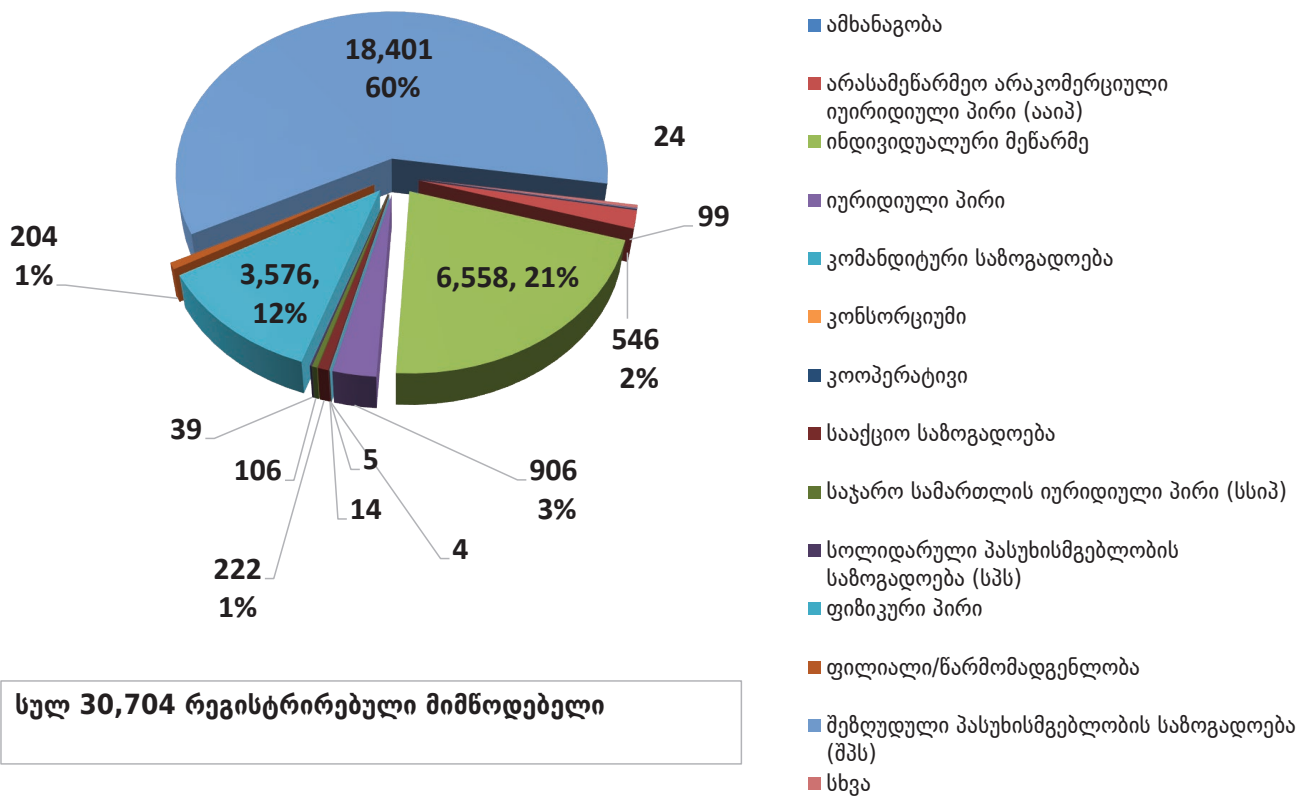
დიაგრამა N9: 2010-2016 წლებში რეგისტრირებული მიმწოდებლების განაწილება.



სისტემაში რეგისტრირებული მიმწოდებლების უდიდეს ნაწილს წარმოადგენენ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებები (შპს) და ინდივიდუალური მეწარმეები (ი/მ). რეგისტრირებული მიმწოდებლების განაწილება სამართლებრივი ფორმების მიხედვით შეგიძლიათ იხილოთ დიაგრამაზე N10.

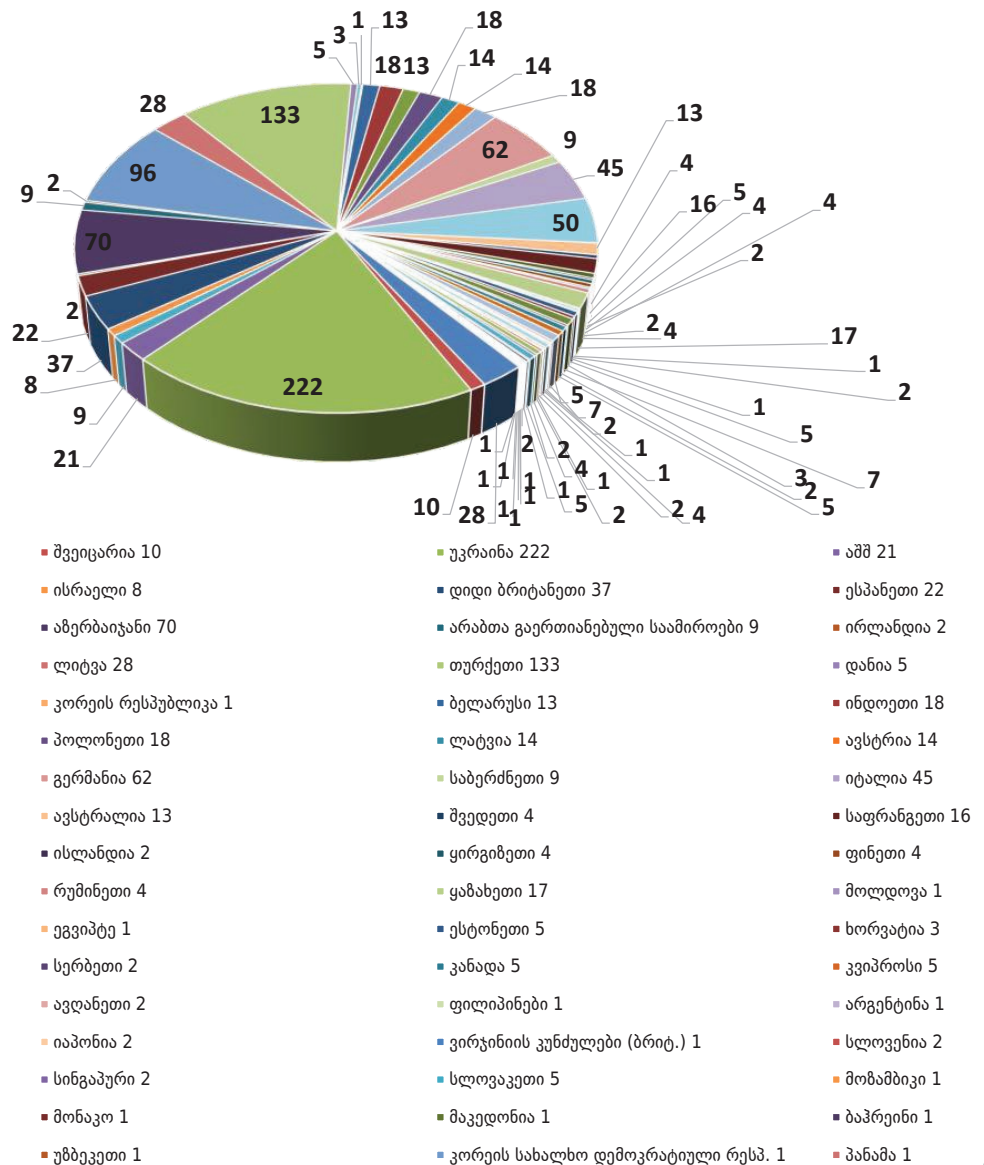


დიაგრამა N10: სისტემაში რეგისტრირებული მიმწოდებლების განაწილება
ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის მიხედვით.



2016 წელს სისტემაში რეგისტრირებული არარეზიდენტი მიმწოდებლების რაოდენობამ 1,123-ს მიაღწია, რაც წინა წლის ამავე მაჩვენებელს 60%-ით აღემატება. აღნიშნული ფაქტი კიდევ ერთხელ მეტყველებს, რომ სახელმწიფო შესყიდვების ერთიანი ელექტრონული სისტემა ღია და ხელმისაწვდომია ყველა საერთაშორისო ეკონომიკური სუბიექტისთვის. დიაგრამა N11-ზე შეგიძლიათ იხილოთ სისტემაში რეგისტრირებული არარეზიდენტების განაწილება ქვეყნების მიხედვით.

სულ სისტემაში
რეგისტრირებულია 68
ქვეყნის 1,123
არარეზიდენტი
მიმწოდებელი





2016 წელს ტენდერებში პრეტენდენტთა საშუალო რაოდენობა წარმოადგენდა 2.14-ს, რაც დაახლოებით 6%-ით აღემატება წინა წლის საშუალო მონაწილეობას. საქონლის მიწოდების, სამშენებლო სამუშაოების და მომსახურების მიხედვით პრეტენდენტთა რაოდენობა კი ნაწილდება შემდეგნაირად:

პრაქტიკაში საშუალო რაოდენობა



მონაცემები მოიცავს მხოლოდ ტენდერებს რომელთა საბოლოო სტატუსია „ხელშეკრულება დადებულია“. მონაცემები არ მოიცავს GEO და DEP ტენდერებს. მოიცავს „ვაჭრობას პრეისკურანტით“.

დამატებით საინტერესოა განვიხილოთ ზოგიერთი შესყიდვის კატეგორია და შემსყიდველი ორგანიზაციების სტატისტიკები. პირველ რიგში, შეგვიძლია აღვნიშნოთ ეკონომიკის აბსოლუტური მაჩვენებლები შესყიდვის კატეგორიის მიხედვით. ყველაზე მეტი დანაზოგით, ისევე როგორც გასულ წლებში, გამოირჩევა მთლიანი ან ნაწილობრივი სამშენებლო სამუშაოები და სამოქალაქო მშენებლობის სამუშაოების კატეგორია. ამ სექტორში დანაზოგის ჯამურმა მოცულობამ 142 მილიონ ლარს გადააჭარბა. ასევე, მაღალი მაჩვენებელია საინჟინრო მომსახურებების კატეგორიაში, როგორც აბსოლუტური დანაზოგის მოცულობით, ისე დანაზოგის პროცენტით.



ცხრილი N1: ტოპ 10 შესყიდვის კატეგორია ეკონომიის მიხედვით

N	CPV	ჯამური საგარაუდო	ჯამური სახელშეკრულებო	ეკონომია CPV-ზე	%
1	45200000-მთლიანი ან ნაწილობრივი სამშენებლო სამუშაოები და სამოქალაქო მშენებლობის სამუშაოები	1,319,896,773	1,177,588,016	142,308,757	10.80%
2	45400000-შენობის დასრულების სამუშაოები	125,381,998	106,389,653	18,992,345	15.10%
3	71300000-საინჟინრო მომსახურებები	75,376,761	62,015,520	13,361,241	17.70%
4	45300000-სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოები	58,580,493	50,352,638	8,227,855	14.00%
5	33600000-ფარმაცევტული პროდუქტები	99,756,097	93,247,039	6,509,058	6.50%
6	44100000-სამშენებლო მასალები და დამხმარე სამშენებლო მასალები	33,112,207	27,232,907	5,879,300	17.80%
7	30200000-კომპიუტერული მოწყობილობები და აქსესუარები	42,168,411	36,844,719	5,323,692	12.60%
8	33100000-სამედიცინო მოწყობილობები	47,497,872	42,613,938	4,883,934	10.30%
9	45100000-სამშენებლო უბნის მოსამზადებელი სამუშაოები	30,421,507	25,553,795	4,867,712	16.00%
10	34300000-ნაწილები და აქსესუარები სატრანსპორტო საშუალებებისა და მათი ძრავებისთვის	17,755,099	13,998,788	3,756,311	21.20%

2016 წელს ტენდერების საშუალებით ყველაზე მეტი ჯამური ეკონომია ვაჭრობის შედეგად, ისევე როგორც გასულ წელს, მიიღო თბილისის მერიამ, დანაზოგმა კი 18 მილიონ ლარს გადააჭარბა, ხოლო მომდევნო ადგილებს ეკონომიის მიხედვით ინაწილებენ რეგიონული განვითარების და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი და შპს „საქართველოს მელიორაცია“.



ცხრილი N2: ტოპ 10 შემსყიდველი ორგანიზაცია ჯამური ეკონომიის მიხედვით

N	შემსყიდველი ორგანიზაცია	ჯამური ეკონომია
1	ქ. თბილისის მერია	18,958,465
2	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი	16,169,873
3	შპს საქართველოს მელიორაცია	14,712,383
4	საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების სააგენტო	14,050,524
5	შპს "გარდაბნის თბოსადგური"	10,839,778
6	შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია	8,229,163
7	შპს სტადიონი	5,942,216
8	შ.პ.ს. „თბილისერვის ჯგუფი“	5,444,944
9	საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრო	5,259,794
10	სს "საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია"	3,890,508

როგორც ქვემოთ მოცემული ცხრილებიდან იკვეთება, განსხვავება საშუალო მონაწილეობის მიხედვით ზოგიერთ შესყიდვის კატეგორიას შორის საკმაოდ მაღალია. მაგალითისთვის, თუ შენობის დასრულების სამუშაოებზე საშუალო კონკურენციის მაჩვენებელი 3.31-ია, სატელეკომუნიკაციო მომსახურებებზე იგივე მაჩვენებელი არის 1.2. ამგვარი მონაცემები შესაძლოა სტიმული იყოს ბიზნესის წარმომადგენლებისთვის, იმისთვის რათა დაინტერესდნენ აღნიშნული შესყიდვის კატეგორიებით.



ცხრილი N3: ტოპ 10 შესყიდვის კატეგორია საშუალო მონაწილეობის მიხედვით.

N	შესყიდვის კატეგორია	ტანდარების რაოდენობა	მონაწილეთა რაოდენობა	საშუალო მონაწილეობა
1	45400000-შენობის დასრულების სამუშაოები	1,423	4,709	3.31
2	39800000-საწმენდი და საპრიაღებელი პროდუქცია	133	387	2.91
3	45100000-სამშენებლო უბნის მოსამზადებელი სამუშაოები	283	816	2.88
4	39100000-ავეჯი	585	1,619	2.77
5	45300000-სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოები	851	2,327	2.73
6	79800000-ბეჭდვა და მასთან დაკავშირებული მომსახურებები	586	1,591	2.72
7	90900000-დასუფთავება და სანიტარული მომსახურება	276	749	2.71
8	18200000-გარედან ჩასაცმელი ტანსაცმელი	109	294	2.7
9	22400000-მარკები, ჩეკების წიგნაკები, ბანკნოტები, აქციები, სარეკლამო მასალა, კატალოგები და სახელმძღვანელოები	154	410	2.66
10	45200000-მთლიანი ან ნაწილობრივი სამშენებლო სამუშაოები და სამოქალაქო მშენებლობის სამუშაოები	4,024	10,693	2.66

იმისათვის, რომ მონაცემები იყოს მნიშვნელოვანი, აღებულია CPV კატეგორიები რომლებზეც წელიწადში 100-ზე მეტი ტენდერი ცხადდება.



ცხრილი N4: ტოპ 10 შესყიდვის კატეგორია მონაწილეების ყველაზე დიდი საშუალო მაჩვენებლით

N	შესყიდვის კატეგორია	ტენდერების რაოდენობა	მონაწილეთა რაოდენობა	საშუალო მონაწილეობა
1	64200000-სატელეკომუნიკაციო მომსახურებები	213	255	1.2
2	92600000-სპორტული მომსახურებები	161	201	1.25
3	72400000-ინტერნეტმომსახურებები	253	330	1.3
4	85100000-ჯანდაცვის სფეროს მომსახურებები	139	183	1.32
5	60100000-საავტომობილო ტრანსპორტის მომსახურებები	371	493	1.33
6	50100000-სატრანსპორტო საშუალებებისა და მათთან დაკავშირებული მოწყობილობების შეკეთება, ტექნიკური მომსახურება	311	444	1.43
7	34100000-ავტოსატრანსპორტო საშუალებები	197	286	1.45
8	33600000-ფარმაცევტული პროდუქტები	774	1,150	1.49
9	42100000-დანადგარები მექანიკური ენერგიის წარმოებისა და გამოყენებისთვის	106	170	1.6
10	98300000-სხვადასხვა მომსახურება	137	220	1.61

იმისათვის რომ მონაცემები იყოს მნიშვნელოვანი აღებულია CPV კატეგორიები, რომლებზეც წელიწადში 100-ზე მეტი ტენდერი ცხადდება.

ასევე, საინტერესოა გამოცხადებული ტენდერების სავარაუდო ღირებულებები შემსყიდველი ორგანიზაციების მიხედვით. როგორც ცხრილიდან ჩანს, საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტს გამოცხადებული აქვს 234 ტენდერი, რომელთა სავარაუდო ღირებულებაც 570 მილიონს აჭარბებს, რაც, ასევე საინტერესო იქნება რელევანტური ბიზნესსუბიექტებისთვის. აღნიშნული შემსყიდველი ორგანიზაცია 2015 წლის მაჩვენებლებითაც ლიდერობდა



გამოცხადებული ტენდერების ჯამური სავარაუდო ღირებულების მიხედვით, თუმცა წლევანდელი ციფრი საგრძნობლად აღემატება წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებლებს.

ცხრილი N5: ტოპ 10 შემსყიდველი ორგანიზაცია გამოცხადებული სავარაუდო ღირებულების მიხედვით

N	შემსყიდველი ორგანიზაცია	გამოცხადებული ტენდერების რაოდენობა	ჯამური სავარაუდო ღირებულება
1	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი	234	570,168,023
2	ქ. თბილისის მერია	591	158,530,920
3	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	440	111,882,042
4	სს "საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია"	170	90,872,928
5	საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების სააგენტო	126	73,283,238
6	შპს საქართველოს მელიორაცია	244	69,863,967
7	ს.ს.ი.პ. "ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი"	241	56,737,267
8	თბილისის სატრანსპორტო კომპანია	415	50,451,604
9	შპს "გარდაბნის თბოსადგური"	93	48,398,606
10	სოციალური მომსახურების სააგენტო	193	46,362,682



რაც შეეხება გამოცხადებული ტენდერების რაოდენობას, 2016 წლის მაჩვენებლებით პირველ სამეულს იკავებს თბილისის მერია, სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი და საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა. 2015 წლის ამავე მაჩვენებლებით პირველი სამეული შემდეგნაირად ნაწილდებოდა: „საქართველოს რკინიგზა“, „თბილისის მერია“, „საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო“.

ცხრილი N6: ტოპ 10 შემსყიდველი ორგანიზაცია გამომცხადებულ ტენდერების რაოდენობის მიხედვით

N	შემსყიდველი ორგანიზაცია	გამომცხადებელი ტენდერების რაოდენობა	ჯამური სავარაუდო ღირებულება
1	ქ. თბილისის მერია	591	158,530,920
2	თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი	540	18,518,135
3	სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა"	485	28,509,387
4	ქალაქ ქუთაისის მერია	466	28,314,216
5	საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	465	39,440,271
6	დუშეთის მუნიციპალიტეტი	459	11,136,613
7	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	440	111,882,042
8	შინაგან საქმეთა სამინისტროს საქვეუწყებო დაწესებულება სასაზღვრო პოლიცია	428	12,431,607
9	შპს აკადემიკოს ნიკოლოზ ყიფშიძის სახელობის ცენტრალური საუნივერსიტეტო კლინიკა	423	23,455,974
10	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	422	32,078,374



გამარტივებული შესყიდვების შეთანხმება

გამარტივებულ შესყიდვებთან დაკავშირებით უნდა აღინიშნოს 2015 წელს კანონმდებლობაში შესული ცვლილებები, რომელიც გულისხმობს კონკრეტული საფუძვლებით განსახორციელებელი გამარტივებული შესყიდვების შეთანხმებას სააგენტოსთან.

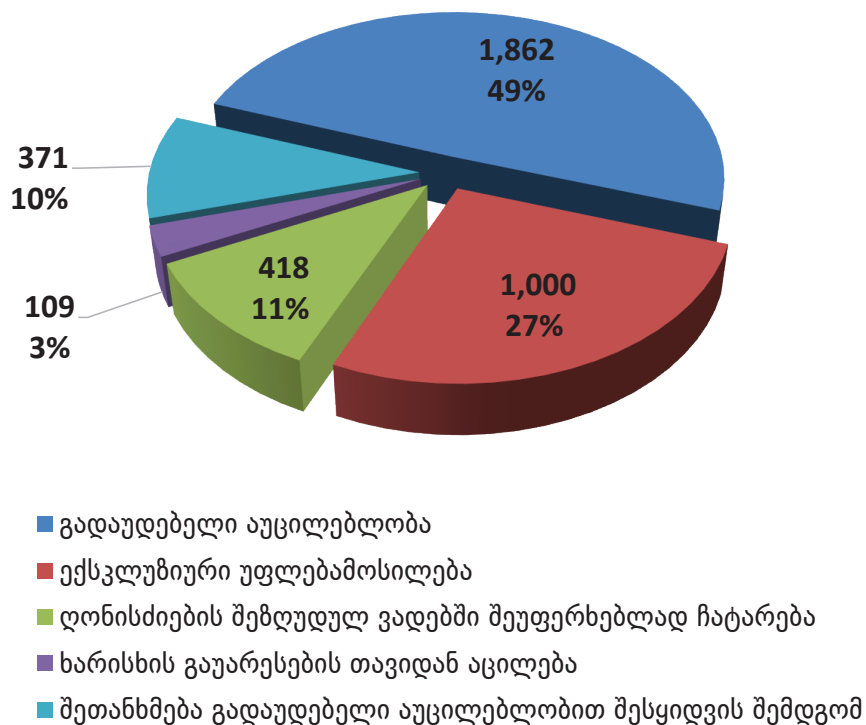
სააგენტოსთან შეთანხმებას ექვემდებარება ის გამარტივებული შესყიდვები, რომელთა განხორციელებაც განპირობებულია შემდეგი ოთხი საფუძვლით:

1. შესყიდვის ობიექტის მიწოდება წარმოადგენს ერთი პირის ექსკლუზიურ უფლებას;
2. არსებობს გადაუდებელი აუცილებლობა;
3. მიმწოდებლისგან შესყიდული შესყიდვის ობიექტის ხარისხის გაუარესების თავიდან ასაცილებლად ან შესყიდვის ობიექტის შემდგომი ექსპლოატაციის უზრუნველყოფის მიზნით საჭიროა შესყიდვა განხორციელდეს იმავე მიმწოდებლისგან ან იმავე მიმწოდებელთან დადებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ქვეკონტრაქტორისგან;
4. სახელმწიფოებრივი და საზოგადოებრივი მნიშვნელობის ღონისძიების შეუფერხებლად ჩატარებისთვის გათვალისწინებულია შეზღუდული ვადები.



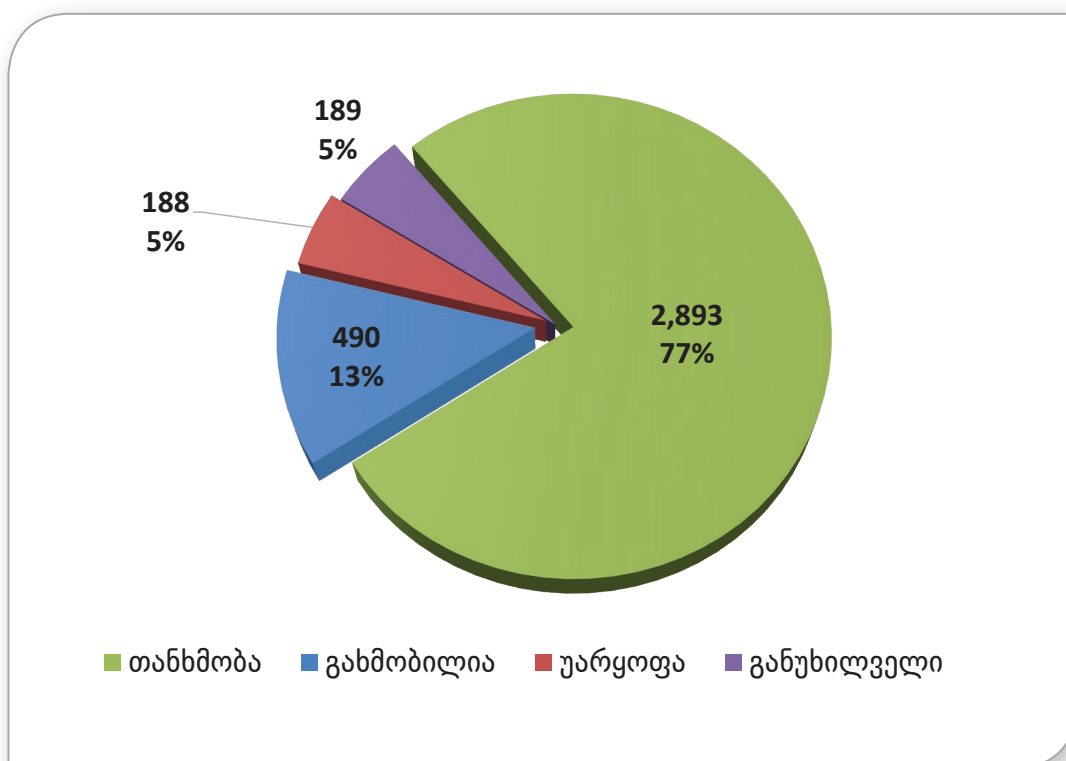
2016 წლის პირველი იანვრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით გამარტივებული შესყიდვების შეთანხმების მოდულში შემოსული განცხადებების ჯამურმა რაოდენობამ 3,760 შეადგინა.

დიაგრამა N12: გამარტივებული შესყიდვების შეთანხმების მოდულში შემოსული განცხადებების განაწილება მიმართვის საფუძვლის მიხედვით





დიაგრამა N13: გამარტივებული შესყიდვების შეთანხმების მოდულში შემოსული განცხადებების განაწილება სტატუსების მიხედვით



აღნიშნული დიაგრამიდან იკვეთება, რომ დადებითი პასუხი გაცემულია განცხადებების 77%-ზე, ხოლო უარყოფითი შედეგით დასრულებული განცხადებების წილი არის 23%.



2016 წლის 1 იანვრიდან 2016 წლის 31 დეკემბრამდე შემსყიდველი ორგანიზაციების მიერ სააგენტოში მომართვისა და სააგენტოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების სტატისტიკური მაჩვენებლები მოცემულია ცხრილში N7-ში:

მოგართვის საფუძველი	თანხმობა	გახმობილია	უარყოფა	განუხილველი	ჯამი
გადაუდებელი აუცილებლობა	1,399	260	92	111	1,862
ექსკლუზიური უფლებამოსილება	820	103	29	48	1,000
ღონისძიების შეზღუდულ ვადებში შეუფერხებლად ჩატარება	274	83	51	10	418
ხარისხის გაუარესების თავიდან აცილება	65	28	8	8	109
შეთანხმება გადაუდებელი აუცილებლობით შესყიდვის შემდგომ	335	16	8	12	371
ჯამი	2,893	490	188	189	3,760

მთლიანობაში, თუ გავანალიზებთ საერთო სტატისტიკურ მონაცემებს, ვნახავთ, რომ სააგენტოსთან შესათანხმებელი გამართივებული შესყიდვების ჯამური პროცენტული ოდენობა წინა წელთან შედარებით შემცირებულია 25%-ით.



სამართლებრივი ბაზის სრულყოფა – სიახლეები რეგულაციებში

2016 წელს სამართლებრივი ბაზის სრულყოფის მიზნით, არაერთი ცვლილება შევიდა სახელმწიფო შესყიდვების მარეგულირებელ კანონქვემდებარე ნორმატიულ აქტებში, რომელმაც კიდევ უფრო მოაწესრიგა და დაარეგულირა სახელმწიფო შესყიდვებში ერთგვარი „თამაშის წესები“, რაც, თავის მხრივ, ხელს უწყობს ეკონომიკის ზრდასა და ბიზნესსექტორის კიდევ უფრო მეტად განვითარებას.

კერძოდ:

1. დამტკიცდა „თეთრი სიის წარმოების წესი და პირობები“ – დეტალურად გაიწერა თეთრ სიაში დარეგისტრირების წინაპირობები, ასევე განისაზღვრა, რომ თეთრ სიაში დასარეგისტრირებლად არ არის სავალდებულო მხოლოდ 1,000,000 ლარის ბრუნვა – შესაძლებელია თეთრ სიაში რეგისტრაცია ჯეროვნად შესრულებულ ხელშეკრულებებზე დაყრდნობით.

შედეგად, ახალი ნორმატიული აქტის მიხედვით, თეთრ სიაში დარეგისტრირების შესაძლებლობა მიეცათ ისეთ მიმწოდებლებსაც, რომელთაც უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში არ აქვთ 1,000,000 ლარის ბრუნვა, თუმცა, უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში ჯეროვნად ჰქონდათ შესრულებული სულ მცირე 30 სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ ხელშეკრულება. ამავდროულად, თეთრ სიაში დარეგისტრირებისთვის, აუცილებელი გახდა, რომ მიმწოდებელს თეთრ სიაში რეგისტრაციის მოთხოვნის დღიდან უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში თითოეულ წელს ჰქონდა არანაკლებ 200,000 ლარის ბრუნვა ან ამავე პერიოდში ჯეროვნად შესრულებული არანაკლებ 5 სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ ხელშეკრულება.

ცვლილება შეეხო თეთრ სიაში დარეგისტრირების მიზნისთვის მიმწოდებლის მიერ წარმოსადგენ შემსყიდველი ორგანიზაციის ცნობას, კერძოდ, თუკი ცნობა გაცემული უნდა ყოფილიყო არანაკლებ 50,000 ლარის ღირებულების სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ ხელშეკრულების ჯეროვნად შესრულების თაობაზე, დღესდღეობით მიმწოდებელმა უნდა წარმოადგინოს სხვადასხვა შემსყიდველი ორგანიზაციის მიერ გაცემული არანაკლებ ორი ცნობა სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ ხელშეკრულების ჯეროვნად შესრულებასთან დაკავშირებით. ამავდროულად, ხელშეკრულების ღირებულება შემცირდა არანაკლებ 5,000 ლარამდე.

აღსანიშნავია, რომ თეთრი სიის ახალი წესით დეტალურად განისაზღვრა, თუ რომელი მოთხოვნა რა დოკუმენტით უნდა დაადასტუროს მიმწოდებელმა, ასევე პროცედურები, რომელთა დაცვაც საჭიროა



თეთრ სიაში დასარეგისტრირებლად.

აღნიშნული ცვლილებების შედეგად, მცირე და საშუალო ბიზნესს მიეცა შესაძლებლობა, დარეგისტრირდნენ შესყიდვებში მონაწილე კვალიფიციურ მიმწოდებელთა რეესტრში.

2. მოწესრიგდა ტენდერებში ამხანაგობით მონაწილეობის საკითხი. ცვლილების თანახმად, ტენდერში ერთობლივად მონაწილეობის მიზნით, ორ ან რამდენიმე მიმწოდებელს უფლება აქვს, გაერთიანდეს ერთობლივი საქმიანობის (ამხანაგობის) ხელშეკრულებით. ცვლილება ემსახურება სახელმწიფო შესყიდვების სფეროში კონკურენციის ზრდასა და მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობას, კერძოდ, იმ შემთხვევაში, როდესაც შესყიდვაში მონაწილეობის მსურველები ცალ-ცალკე ვერ აკმაყოფილებდნენ სატენდერო პირობებს და, შესაბამისად, ვეღარ მონაწილეობდნენ ტენდერში, დღეიდან მათ ეძლევათ საშუალება, გააერთიანონ თავიანთი ფინანსური და მატერიალურ-ტექნიკური შესაძლებლობები და ერთობლივი ძალისხმევით მოიპოვონ გამარჯვება ტენდერში. ამავდროულად, აღსანიშნავია, რომ ამხანაგობის მონაწილეები შემსყიდველი ორგანიზაციის წინაშე პასუხს აგებენ სოლიდარულად.
3. 2016 წელს დანერგილი ახალი შესყიდვის საშუალების შესახებ მომზადდა „ორეტაპიანი ელ. ტენდერისა და ორეტაპიანი გამარტივებული ელ. ტენდერის ჩატარების წესი“², ასევე სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს თავმჯდომარის ბრძანებაში შევიდა ცვლილებები, კერძოდ: გაიწერა წესი ტენდერის გამოცხადება ვაჭრობის დაფარული მონაცემებით, ელექტრონული ვაჭრობის დამატებითი რაუნდების გარეშე და სამშენებლო სამუშაოების შესასყიდად გამოცხადებული ტენდერის ჩატარების განსხვავებული წესი.
4. მიღებულ იქნა „სახელმწიფო საიდუმლოების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ სახელმწიფო საიდუმლოებასთან დაკავშირებული სახელმწიფო შესყიდვების ობიექტების ნუსხისა და შესყიდვების განხორციელების წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 11 ივლისის №321 დადგენილება, რომლის შემუშავებაშიც აქტიურად იყო ჩართული სააგენტო. დადგენილება განსაზღვრავს სახელმწიფო საიდუმლო შესყიდვის ობიექტების ჩამონათვალს, შესყიდვის საშუალებებსა და მათი ჩატარების წესს, შემსყიდველი ორგანიზაციებისა და მიმწოდებლების უფლება-მოვალეობებს, ხელშეკრულების დადების, შესრულებისა და შესრულების კონტროლის პირობებს. შესაბამისად, ყველა უფლებამოსილი შემსყიდველი ორგანიზაციისთვის დადგენილი იქნება ერთიანი სტანდარტი.
5. განისაზღვრა უკვე მიღებულ და სააგენტოსთან შეთანხმებული გამარტივებული შესყიდვის შესახებ გადანყვეტილებაში ცვლილების შეტანის წესი, კერძოდ, სააგენტოსთან შეთანხმებას დაექვემდებარება ცვლილება, რომლის შედეგად იზრდება შესყიდვის ღირებულება ან/და ხელშეკრულების მოქმედების ვადა. გამონაკლისია შემთხვევა, როდესაც შემსყიდველი ორგანიზაცია მხოლოდ ერთხელ, არაუმეტეს 14 დღით ზრდის ხელშეკრულების მოქმედების თავდაპირველ ვადას.

² http://procurement.gov.ge/getattachment/ELibrary/LegalActs/oretapiani_tenderis_wesi.pdf.aspx



6. მოწესრიგდა კითხვა-პასუხის მოდული – შემსყიდველ ორგანიზაციას განესაზღვრა ვალდებულება, რომ დასმულ კითხვას გასცეს პასუხი არაუგვიანეს 1 სამუშაო დღისა. ასევე დადგინდა, რომ, როგორც კითხვა, ასევე პასუხი, უნდა იყოს კონკრეტული და მკაფიო.
7. ცვლილებები შევიდა სახელმწიფო შესყიდვებთან დაკავშირებულ დავების განხილვის საბჭოს საქმიანობის წესში, რომლის მიხედვითაც, შეიცვალა გასაჩივრების ვადები, დაინერგა საჩივრის ახალი ფორმა და შესყიდვის პროცედურების შეჩერების პროცესი ავტომატიზებული გახდა.

მნიშვნელოვანი სიახლე უკავშირდება სააგენტოს მიერ მომზადებულ კანონპროექტს, რომლითაც ცვლილება შედის „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონში. კანონპროექტის შემუშავებას საფუძვლად ორი გარემოება დაედო – შესყიდვების მარეგულირებელი კანონმდებლობის ასოცირების შესახებ შეთანხმების 144-ე მუხლით გათვალისწინებულ საჯარო შესყიდვის შესახებ ხელშეკრულების დადების ძირითად სტანდარტებთან მიახლოების ვალდებულება და გასაჩივრების წესის შეცვლა.

საერთაშორისო ვალდებულებების შესრულების კონტექსტში, კანონში მკვიდრდება:

- I. პროპორციულობისა და თანასწორი მოპყრობის პრინციპები;
- II. შესყიდვის ობიექტის აღწერისას, გარდა ტექნიკურისა, შესრულებისა და ფუნქციური სპეციფიკაციების გამოყენების შესაძლებლობა;
- III. ტენდერის გამოცხადებისთვის გონივრული ვადები. ამ მიზნით, იარსებებს მხოლოდ ერთი ელექტრონული ტენდერი, გაიმიჯნება საქონლის, მომსახურებისა და სამუშაოს სხვადასხვა მონეტარული ზღვარი, დადგინდება ახალი მონეტარული ზღვრების შესაბამისი ვადები.

რაც შეეხება გასაჩივრების წესს, დაინერგება დაინტერესებული მხარის ინსტიტუტი – შერჩევა-შეფასებასთან დაკავშირებულ გადაწყვეტილებას გაასაჩივრებს მხოლოდ ტენდერის მონაწილე, რომლის უფლებაც შეილახა, ასევე დაწესდება საჩივრის წარდგენის საფასური – შერჩევა-შეფასებასთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებისთვის დგინდება საჩივრის წარდგენის საფასური, რომლის ოდენობა შეადგენს შესყიდვის სავარაუდო ღირებულების 2%-ს, მაგრამ არანაკლებ 100 და არაუმეტეს 500 ლარისა. საჩივრის წარდგენის საფასური ექვემდებარება დაბრუნებას, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საჩივარი არ დაკმაყოფილდება.

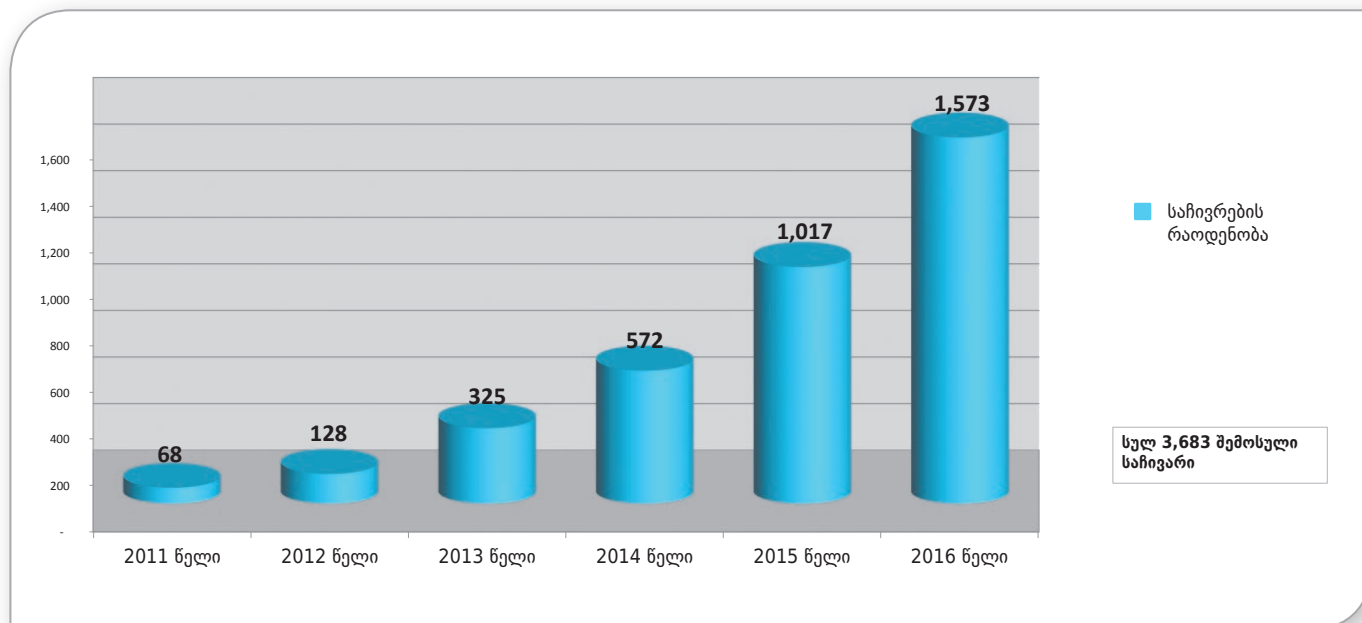
აღსანიშნავია, რომ წინამდებარე კანონის პროექტი საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 29 დეკემბრის სხდომაზე მოწონებულ იქნა და 2016 წლის 30 დეკემბერს საკანონმდებლო ინიციატივის წესით წარედგინა საქართველოს პარლამენტს.



დავების განხილვის საბჭო

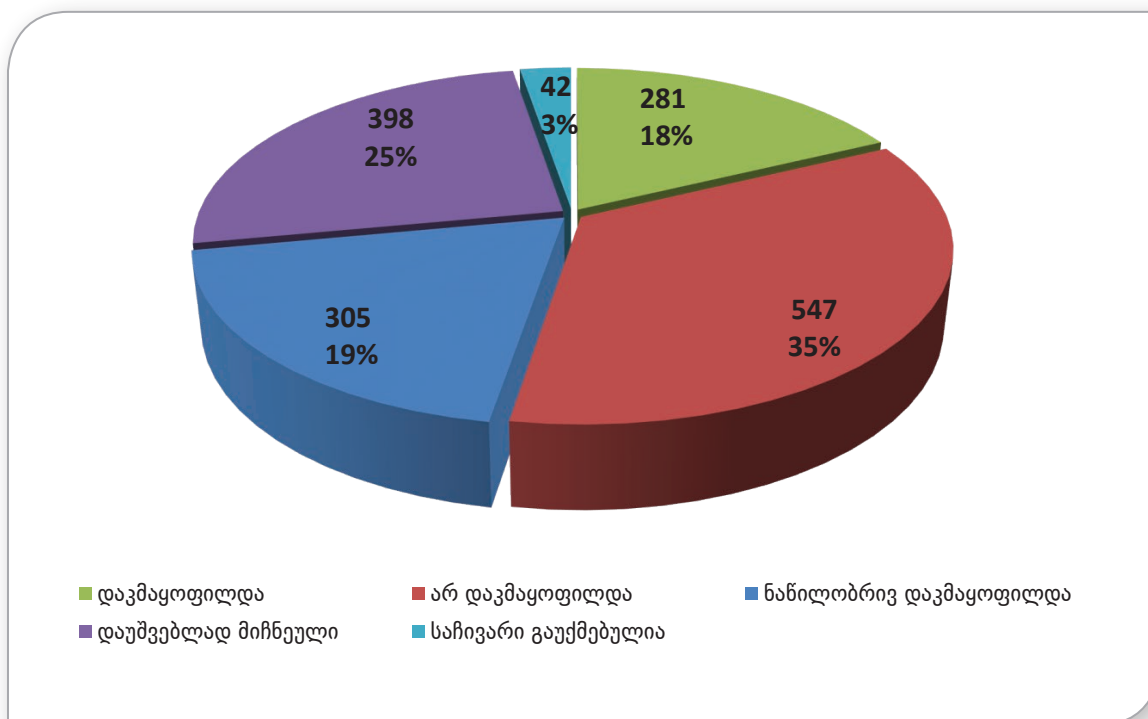
დღითიდღე განუხრელად იზრდება საზოგადოების ნდობა დავების განხილვის საბჭოს მიმართ და მხოლოდ 2016 წელს სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს შესყიდვებთან დაკავშირებულ დავების განხილვის საბჭოში წარმოდგენილ იქნა **1,573** საჩივარი, რაც 55%-ით აღემატება 2015 წელს წარმოდგენილი საჩივრების რაოდენობას.

დიაგრამა N14 : 2011-2016 წლებში სახელმწიფო შესყიდვებთან დაკავშირებული დავების განხილვის საბჭოში შემოსული საჩივრების სტატისტიკა





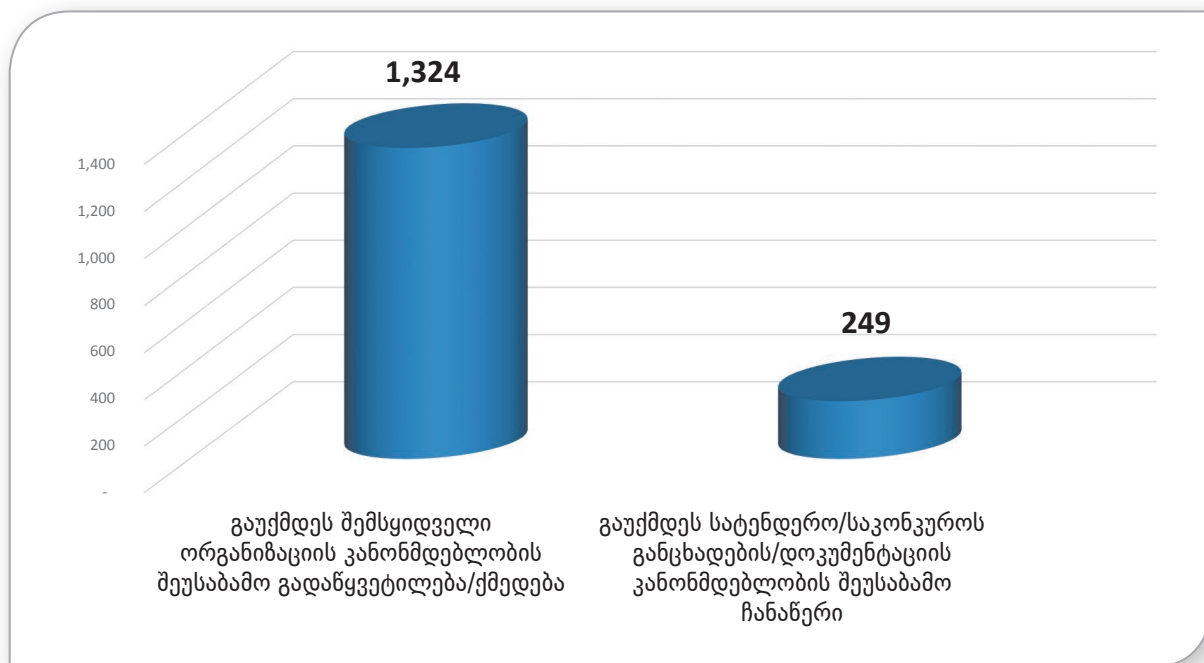
დიაგრამა N 15: დავების განხილვის საბჭოში შემოსული საჩივრების სტატუსების გადანაწილება





2016 წელს სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს შესყიდვებთან დაკავშირებულ დავების განხილვის საბჭოში წარმოდგენილი **1,573** საჩივრის მოთხოვნიდან ჭარბობს შემსყიდველი ორგანიზაციის კანონმდებლობის შეუსაბამო გადანყვეტილება/ქმედების გაუქმების მოთხოვნა.

დიაგრამა N 16: დავების განხილვის საბჭოში წარმოდგენილი საჩივრების მოთხოვნები





ცხრილი N8 : დავების განხილვის საბჭოში წარმოდგენილი საჩივრების გადანაწილება შესყიდვის საშუალებისა და სტატუსების მიხედვით

შესყიდვის საშუალება	SPA (1372)		NAT (193)		DAP (2)		CNT (6)
	გამარტივებული ელ. ტენდერი (583)	ელექტრონული ტენდერი (789)	გამარტივებული ელ. ტენდერი (92)	ელექტრონული ტენდერი (101)	გამარტივებული ელ. ტენდერი (2)	ელექტრონული ტენდერი (-)	
დაკმაყოფილდა	107	137	18	18	-	-	1
არ დაკმაყოფილდა	181	295	29	39	1	-	2
ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა	115	155	20	15	-	-	-
დაუშვებელი	169	177	23	25	1	-	3
გაუქმებული	11	25	2	4	-	-	-
სულ	583	789	92	101	2	-	6

აღსანიშნავია ის ფაქტიც, რომ 2016 წელს გააანალიზებულ და განზოგადებულ იქნა საბჭოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები, რის საფუძველზეც სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე (www.procurement.gov.ge) განთავსდა დავების განხილვის საბჭოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების განზოგადებული პრაქტიკის მასალები.

ვებგვერდზე განთავსებული ინფორმაციის მიზანია დავების განხილვის საბჭოს საქმიანობისას გამოკვეთილი მნიშვნელოვანი და აქტუალური საკითხების გამოყოფა და მათი დაინტერესებული საზოგადოებისათვის



გაცნობა.

დავების საბჭოს განმარტებებს თან ერთვის შესაბამისი გადაწყვეტილებები, რომლებიც სისტემატიზებულია სახელმწიფო შესყიდვების პროცესთან დაკავშირებული კონკრეტული თემატიკის მიხედვით. პირველ ეტაპზე, ვებ-გვერდზე განთავსდა 15 მნიშვნელოვანი განმარტება (თანდართული გადაწყვეტილებებით), რომლებსაც ეტაპობრივად დაემატება სხვა განმარტებანი.

დავების განხილვის საბჭოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების განზოგადებული პრაქტიკა ხელს შეუწყობს სახელმწიფო შესყიდვების მარეგულირებელი კანონმდებლობის ერთგვაროვან გამოყენებას, რაც თავის მხრივ უზრუნველყოფს სახელმწიფო შესყიდვის პროცედურების ეფექტურად და ხარვეზის გარეშე განხორციელებას. იგი მეტად დაეხმარება შემსყიდველ ორგანიზაციებს რიგ საკითხებთან დაკავშირებით ჩამოაყალიბონ სახელმწიფო შესყიდვების მარეგულირებელი კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესაბამისი, ერთიანი და თანმიმდევრული მიდგომა. ამასთან, პრაქტიკის გაცნობა შეამცირებს პრეტენდენტთა მხრიდან ერთი და იგივე სახის შეცდომების დაშვების ალბათობას.

გარდა ზემოაღნიშნულისა, განზოგადებული პრაქტიკა არანაკლებ მნიშვნელოვანია შესყიდვებში მონაწილეობის მსურველი ნებისმიერი პირისათვის, რათა მათ სურვილის შემთხვევაში, მარეგულირებელი კანონმდებლობის მოთხოვნათა დაცვით მიიღონ მონაწილეობა სახელმწიფო შესყიდვის პროცედურებში.



სააგენტოს მიერ შედგენილი ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა ოქმები და სასამართლო დავები

სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს მიერ მისთვის მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში შედგენილ იქნა 98 ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი - 238 პირის მიმართ. სასამართლოს მიერ განხილულ იქნა წარდგენილი სამართალდარღვევის ოქმები, რომელთაგან ყველა შემთხვევაში ძალაში დატოვა სააგენტოს მიერ მიცემული კვალიფიკაცია და აღნიშნული პირები სასამართლომ ცნო სამართალდამრღვევებად.

სასამართლო პროცესები

2016 წელს სასამართლოში ჯამში მიმდინარეობდა 218 საქმის განხილვა. აქედან, 98 საქმე შეეხებოდა სააგენტოს მიერ შედგენილ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის ოქმს, 76 საქმე შეეხებოდა სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს თავმჯდომარის მიერ გამოცემულ განკარგულებას შავ სიაში რეგისტრაციის კუთხით, 36 საქმე ეხებოდა დავების განხილვის საბჭოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებას, 2 საქმე კონსოლიდირებულ ტენდერს, 1 სამოქალაქო დავა საგარანტიო თანხის დაბრუნების კუთხით, ხოლო 5 საქმე ეხებოდა სააგენტოს მიერ წარდგენილ სამოქალაქო სარჩელს თანხის დაბრუნების კუთხით.

2016 წელს სახელმწიფო შესყიდვებთან დაკავშირებული დავების განხილვის საბჭოში წარდგენილი 1,573 საჩივრიდან, როგორ აღინიშნა სასამართლოში გასაჩივრებულ იქნა დავების განხილვის საბჭოს მიერ მიღებული 36 გადაწყვეტილება. პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ ძალაში იქნა დატოვებული ყველა გასაჩივრებული გადაწყვეტილება.

ასევე, 2016 წლის განმავლობაში შავ სიასთან დაკავშირებით გასაჩივრებულ იქნა სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს თავმჯდომარის მიერ გამოცემული 76 განკარგულება (834 განკარგულებიდან). სასამართლომ 74 საქმის შემთხვევაში მიიჩნია, რომ სააგენტოს აქტი იყო კანონიერი, ხოლო 2 საქმის შემთხვევაში ნაწილობრივ დააკმაყოფილა სარჩელი და სააგენტოს დაევალა გარემოებების ხელახლა გამოკვლევა, პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები (2 საქმის შემთხვევაში) გასაჩივრებულ იქნა სააპელაციო სასამართლოში.

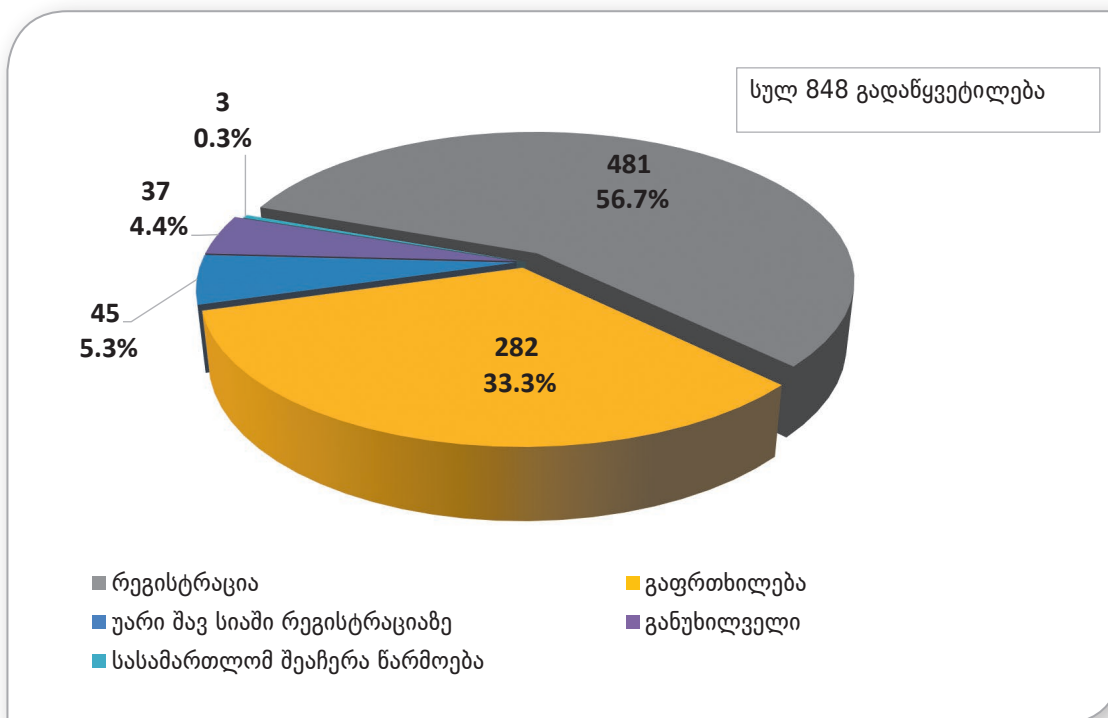


შავი და თეთრი სიების წარმოება

სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ფუნქციას თეთრი და შავი სიების წარმოება წარმოადგენს.

2016 წელს შავ სიასთან დაკავშირებით მიღებული გადაწყვეტილებების ჯამურმა რაოდენობამ 848 შეადგინა (2015 წელი - 803 გადაწყვეტილება). გარდა შავი სიისა, სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო აწარმოებს გაფრთხილებულ მიმწოდებელთა რეესტრს, რომლის მიხედვითაც გაფრთხილება მიეცა 282 მიმწოდებელს (2015 წლის ანგარიშის მიხედვით გაფრთხილება მიეცა 259 მიმწოდებელს). მათი განაწილება შეგიძლიათ იხილოთ დიაგრამა N17-ზე.

დიაგრამა N17 : 2016 წელს შავ სიასთან დაკავშირებით მიღებული გადაწყვეტილებები და მათი განაწილება სტატუსების მიხედვით

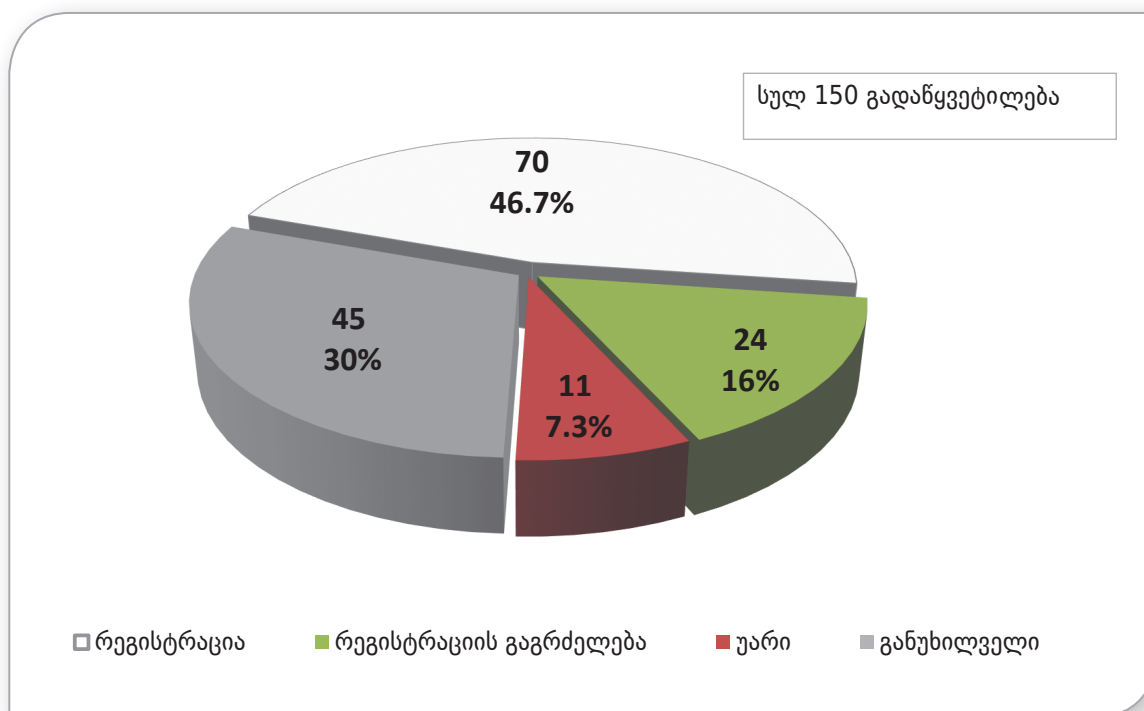




შავი სიის წარმოებასთან ერთად სააგენტო აწარმოებს თეთრ სიას. 2016 წელსაც საკმაოდ ბევრი ცვლილება შევიდა თეთრ სიაში რეგისტრაციასთან დაკავშირებით, ამოქმედდა თეთრ სიაში დარეგისტრირების ახალი კრიტერიუმების შესახებ სრულიად ახალი ნორმები, რაც კიდევ უფრო მეტად დაეხმარება მცირე და საშუალო ბიზნესს განვითარებაში, ასევე უზრუნველყოფს არადისკრიმინაციულობას, თანაბარ მოპყრობას და კიდევ უფრო მეტად წაახალისებს მათ.

2016 წელს თეთრ სიასთან დაკავშირებით სააგენტოში მიღებულ იქნა 150 გადაწყვეტილება. მათი განაწილება შეგიძლიათ იხილოთ დიაგრამაზე N18-ზე.

დიაგრამა N18 : 2016 წელს თეთრ სიასთან დაკავშირებით მიღებული გადაწყვეტილებები და მათი განაწილება სტატუსების მიხედვით:





სახელმწიფო შესყიდვების მონიტორინგი

სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო ახორციელებს მონიტორინგს შემსყიდველი ორგანიზაციების მიერ განხორციელებული სახელმწიფო შესყიდვების პროცედურების მოქმედ კანონმდებლობასთან შესაბამისობის დადგენის კუთხით. აღნიშნული მონიტორინგი მოიცავს 4,400-ზე მეტი შემსყიდველი ორგანიზაციის ანგარიშს.

2016 წლის 1 იანვრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით, განხორციელდა სისტემის ავტომატური შეტყობინებების საშუალებით სხვადასხვა რისკ-ფაქტორებისა და კრიტერიუმების მიხედვით გაფილტრული „ხელშეკრულება დადებულია“ სტატუსის მქონე 14,149 ტენდერის მონიტორინგი.

აგრეთვე, დამატებით დამუშავდა 691 ტენდერი, რომელთაც მინიჭებული აქვთ სტატუსი: „ტენდერი შეწყვეტილია“, „ტენდერი არ შედგა“ და „დასრულებულია უარყოფითი შედეგით“.

ამასთან ერთად, მოხდა სისტემაში პრეტენდენტების დისკვალიფიკაციის შესაბამისობის დადგენის მიზნით 8,860 ტენდერის მონიტორინგი.

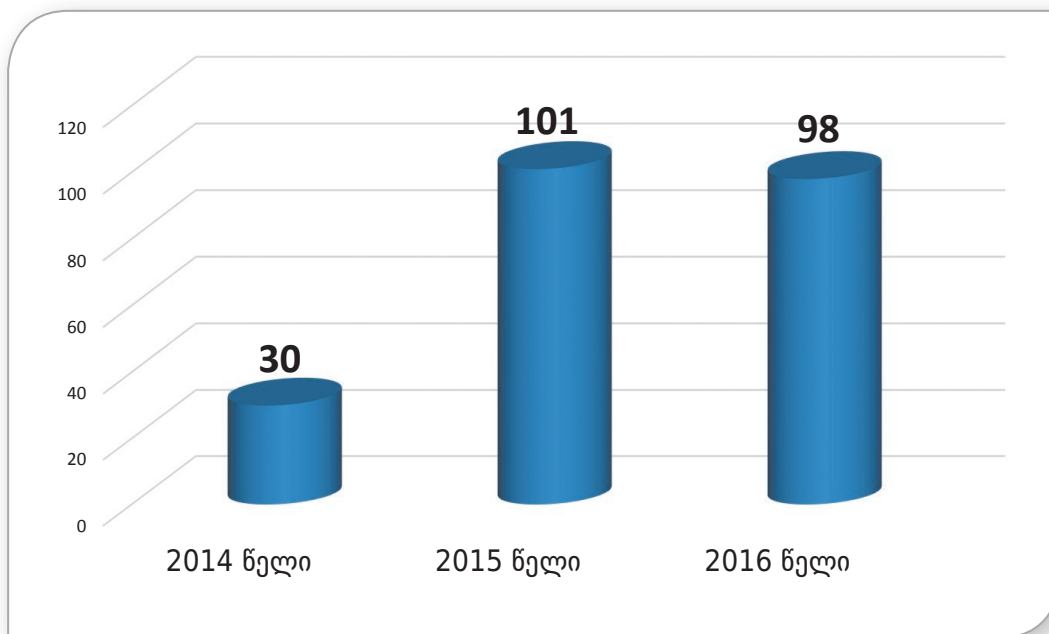
ასევე, განხორციელდა საპროექტო მომსახურების სახელმწიფო შესყიდვაზე გამოცხადებული 119 კონკურსის მონიტორინგი.

უნდა აღინიშნოს, რომ სააგენტო ახორციელებს CMR მოდულის მეშვეობით წარმოდგენილი გამარტივებული შესყიდვის საშუალებით დადებული ხელშეკრულებების მონიტორინგს. საგულისხმოა ის გარემოება, რომ 2016 წელს შემუშავდა ავტომატური შეტყობინებების სისტემა შემსყიდველი ორგანიზაციების მიერ გამარტივებული შესყიდვის საშუალებით განხორციელებულ სახელმწიფო შესყიდვებში სარისკო ქმედებებთან მიმართებაში, რაც მონიტორინგის დეპარტამენტს შესაძლებლობას აძლევს ტენდერების მსგავსად უკვე გამარტივებულ შესყიდვებზეც, მინიმუმამდე იქნას დაყვანილი ყველა არამართლზომიერი ქმედებების გამოვლენის ფაქტები. აღნიშნული ავტომატური შეტყობინებების სისტემის მეშვეობით გამოფილტრული გამარტივებული შესყიდვის საშუალებით დადებული ხელშეკრულებების რაოდენობამ 2016 წელს 176,706 შეადგინა.

გამოვლენილ დარღვევებზე შემსყიდველ ორგანიზაციებთან გაგზავნილია ჯამში 2,203 წერილი, რომელთა მიმართებაშიც სააგენტო ძირითადად შემოიფარგლა რეკომენდაციით. ხოლო, აქედან 98 შემთხვევაში, დადგინდა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ფაქტი.



დიაგრამა N19: სააგენტოს მხრიდან გამოვლენილი ადმინისტრაციული სამართალდარღვევების რაოდენობა წლების მიხედვით





კონსოლიდირებული ტენდერები

საბიუჯეტო სახსრების ეფექტიანი ხარჯვის უზრუნველყოფის მიზნით, სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო საქართველოს მთავრობის შესაბამისი სამართლებრივი აქტებით მონიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში, 2012 წლიდან გარკვეული ტიპის შესყიდვის ობიექტებზე უზრუნველყოფს შესყიდვების განხორციელებას ცენტრალიზებული ფორმით, ეგრეთწოდებული კონსოლიდირებული ტენდერების საშუალებით. ამ გზით სახელმწიფო კონსოლიდირებულად გამოცხადებულ შესყიდვის ობიექტებზე იღებს მასშტაბის ეკონომიას, რაც საბიუჯეტო სახსრების კიდევ უფრო ეფექტურ და მიზნობრივ ხარჯვას უზრუნველყოფს.

2016 წლის შესყიდვების კონსოლიდირებულად ჩატარების მიზნით, ერთიანი ელექტრონული სისტემის მეშვეობით გამოცხადდა და გამარჯვებული გამოვლინდა შემდეგ კონსოლიდირებულ ტენდერებში:

1. 8 (რვა) ტენდერი 5 (ხუთი) სხვადასხვა სახეობის ნავთობპროდუქციაზე (საწვავზე);
2. 2 (ორი) ტენდერი სტანდარტულ პერსონალურ და სტანდარტულ პორტაბელურ/სატარებელ კომპიუტერებზე;
3. 7 (შვიდი) ტენდერი A4 ფორმატის უმაღლესი და პირველი ხარისხის საბეჭდო ქაღალდებზე;
4. 1 (ერთი) ტენდერი ფიჭური კავშირგაბმულობის მომსახურებაზე;
5. 28 ტენდერი მცირე ტვირთამწეობის ავტომანქანების M+S და ბაფხულის სეზონისთვის განკუთვნილ საბურავებზე, ხოლო 12 ტენდერი მცირე ტვირთამწეობის ავტომანქანების M+S და ბამთრის სეზონისთვის განკუთვნილ საბურავებზე.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეგიძლიათ იხილოთ თითოეულ მათგანზე გამოცხადებული რაოდენობა და ეკონომია დეტალურად.

შესყიდვის ობიექტი	გამოცხადებული რაოდენობა	ეკონომია საცალოსთან მიმართებაში (ლარი)
საწვავი	ჯამში 90,191,686 ლიტრი	30,905,245
კომპიუტერები (პერსონალური და პორტაბელური)	11,500 სტანდარტული პერსონალური კომპიუტერი; 5 600 სტანდარტული პორტაბელური/სატარებელი კომპიუტერი	4,294,995
A4 ფორმატის ქაღალდი	450,000 მეკვრა უმაღლესი ხარისხის; 200,000 პირველი ხარისხის	533,264
საბურავები	51,544 საბურავი	7,195,920
სატელეკომუნიკაციო მომსახურება	280,000 აბონენტი	N/A



გარდა ამისა, უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ 2016 წლის განმავლობაში დაინერგა კონსოლიდირებული ტენდერების მენეჯმენტის სისტემაში - CONSYS (ctd.spa.ge) ნებართვის მოდული, რომლის მეშვეობითაც შემსყიდველი ორგანიზაციები იღებენ ნავთობპროდუქციის (საწვავის) კონსოლიდირებული ტენდერების ფარგლებში ორ შესყიდვასთან დაკავშირებულ ნებართვას: 1) არაგამარჯვებული მიმწოდებლისგან საწვავის შესყიდვის აუცილებლობის შემთხვევაში; 2) გამარჯვებული მიმწოდებლისგან, „აგაი“ სისტემის გარეშე საწვავის შესყიდვის აუცილებლობის შემთხვევაში.

კონსოლიდირებული ტენდერების მენეჯმენტის სისტემაში დანერგილ საწვავის ნებართვის მოდულში, 2016 წლის ფარგლებში, შემსყიდველი ორგანიზაციების მხრიდან წარმოდგენილ საწვავის 4,573 ნებართვაზე განხორციელდა რეაგირება, განიხილულ იქნა და თითოეულ ნებართვას მიენიჭა შესაბამისი სტატუსი.

გემოაღნიშნული მოდულის დამატებამ შესაძლებელი გახადა, რომ შეთანხმების პროცედურები გამარტივებულიყო, აგრეთვე ხელი შეუწყო სისტემატიზირებას, მონიტორინგსა და შესაბამისი სტატისტიკის წარმოებას. უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ მინიმუმამდე იქნა დაყვანილი ტალონებზე გაცემის ფაქტებიც, რაც თავისთავად გულისხმობს იმას, რომ ხორციელდება საწვავის მიზნობრივად ხარჯვის მკაცრი კონტროლი.

CTD მოდულის დანერგვამ ხელი შეუწყო კონსოლიდირებული ტენდერების სწორ დაგეგმვას, აღნიშნული მოდულის დანერგვა ხელს შეუწყობს აგრეთვე ანალიზისა და სტატისტიკის წარმოებას ძალიან მოკლე ვადაში, რაც წარმოადგენს დიდ პრიორიტეტს და რაც მთავარია, აღნიშნული სისტემის დანერგვა ხელს შეუწყობს შემსყიდველი ორგანიზაციების მონაცემებისა და ბაზების განახლებას.

2016 წელს კონსოლიდირებული ტენდერების გზით მიღებულმა ეკონომიამ შესაბამისი შესყიდვის ობიექტების საცალო ფასებთან მიმართებაში გადააჭარბა დაახლოებით 42 მილიონ ლარს (თუმცა აღნიშნულ თანხაში არ შედის ფიჭური კავშირგაბმულობის მომსახურების კონსოლიდირებული ტენდერის ფარგლებში არსებული დანაზოგი).

ამჟამად ინტენსიურად ხორციელდება ანალიტიკური და კვლევითი საქმიანობა, რათა მოხდეს იმ ობიექტების იდენტიფიცირება, რომელთა შესყიდვაც კონსოლიდირებული სახით გამართლებული იქნება საბიუჯეტო სახსრების ეფექტიანი ხარჯვის პრინციპის გათვალისწინებით.

³ ავტომატური გამართვისა და ავტომატური იდენტიფიცირების სისტემა. აგაი სისტემა ამოქმედდა 2014 წლიდან.



სასწავლო ცენტრი

2014 წელს, სსიპ სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოში, საჯარო სექტორის უწყებების/ორგანიზაციების შესყიდვების სპეციალისტების გადამზადების მიზნით, შეიქმნა სააგენტოს სტრუქტურული ქვედანაყოფი - სასწავლო ცენტრი. სასწავლო კურსს წარმართავენ სახელმწიფო შესყიდვების სფეროში მომუშავე მაღალკვალიფიციური სპეციალისტები, რომლებიც შერჩეულნი არიან ცოდნის, კვალიფიკაციისა და გამოცდილების გათვალისწინებით.





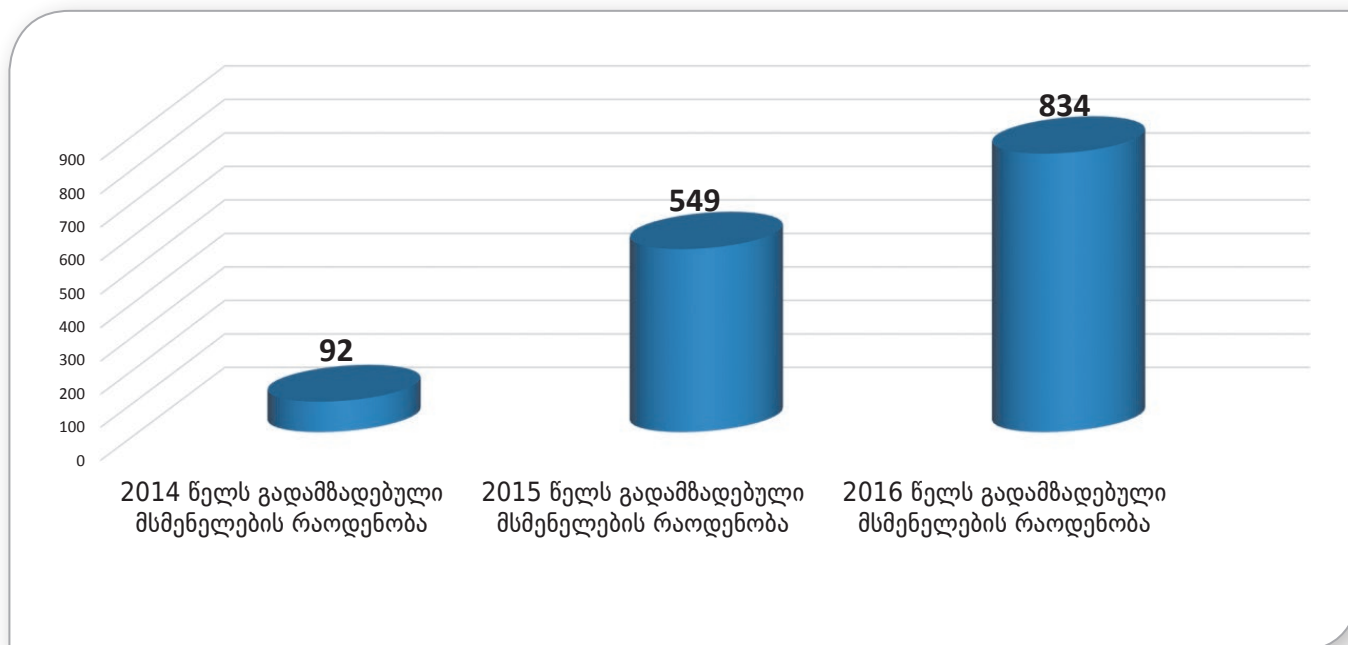
2016 წელს სასწავლო ცენტრში ჩატარდა ტრენინგებისა და სემინარების 23 ციკლი (ნაკადი), რომელშიც მონაწილეობდნენ მსმენელები საქართველოს ყველა რეგიონიდან. სამუშაო ჯგუფში წარმოდგენილი იყვნენ სახელმწიფო უწყებების, 71 მუნიციპალიტეტისა და თვითმმართველი ქალაქების მერიების, გამგეობებისა და საკრებულოების შესყიდვების სპეციალისტები, ასევე ბიზნეს-ორგანიზაციების წარმომადგენლები. მოეწყო ოთხი სემინარი გამგებლებისა და შესყიდვების სამსახურების უფროსებისთვის; 2 (ორი) გასვლითი სემინარი ქ.თბილისის მერიისა და მის მიერ დაფუძნებული ააიპ-ების შესყიდვების სპეციალისტებისათვის და ერთი სემინარი გაიმართა ბიზნეს-სექტორის წარმომადგენლებისთვის.



2014-2016 წლებში, სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს სასწავლო ცენტრში გადამზადებული და სერტიფიცირებულია, სულ 1,530 შესყიდვების კუთხით დასაქმებული და ბიზნეს-სექტორის წარმომადგენელი.



დიაგრამა N 20: 2014-2016 წლებში გადამზადებული შესყიდვების კუთხით დასაქმებულ მსმენელთა რაოდენობის მზარდი დინამიკა





გამოცემები და პუბლიკაციები

სახელმწიფო შესყიდვების სფეროს სისტემის მომხმარებელთა ინფორმირებულობისა და უშუალოდ შემსყიდველი ორგანიზაციების შესაბამისი სპეციალისტების კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით სააგენტოს მიერ საერთაშორისო დონორთა თანადაფინანსებით 2016 წლის განმავლობაში შეიქმნა და გამოიცა რამდენიმე სახელმძღვანელო და გზამკვლევი:

1. სახელმწიფო შესყიდვების ერთიანი ელექტრონული სისტემის მომხმარებლის სახელმძღვანელო (სამშენებლო სამუშაოების შესყიდვა განსხვავებული წესით)⁴;
2. სახელმწიფო შესყიდვების ერთიანი ელექტრონული სისტემის მომხმარებლის სახელმძღვანელო⁵;
3. ელექტრონული სატენდერო დოკუმენტაციის მოდულის შევსების ინსტრუქცია⁶;
4. სახელმწიფო შესყიდვების ერთიან ელექტრონულ სისტემაში ამხანაგობის რეგისტრაციისა და მართვის ინსტრუქცია⁷;
5. მომხმარებლის პროფილში რეკვიზიტების დამატების ინსტრუქცია⁸;
6. 300 ხშირად დასმული კითხვა სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ თანდართული პასუხებით⁹;
7. სახელმწიფო შესყიდვების 2015 წლის საქმიანობის ანგარიში¹⁰.

⁴ http://procurement.gov.ge/getattachment/ELibrary/Manuals/dap_user_manual.pdf.aspx

⁵ <http://procurement.gov.ge/getattachment/ELibrary/Manuals/UG-5-02.pdf.aspx>

⁶ <http://procurement.gov.ge/getattachment/ELibrary/Manuals/modulis-shevsebis-inst.pdf.aspx>

⁷ <http://procurement.gov.ge/getattachment/ELibrary/Manuals/amxanagoba.pdf.aspx>

⁸ <http://procurement.gov.ge/getattachment/ELibrary/Manuals/rekvizitebis-dam-instruqcia.pdf.aspx>

⁹ http://procurement.gov.ge/getattachment/FAQ_2016-072016.pdf.aspx

¹⁰ http://procurement.gov.ge/getattachment/ELibrary/AnalyticalStudiesReports/Angarishi_2015_geo.pdf.aspx



მეთოდური მითითებები და რეკომენდაციები

2016 წელს გამოიცა არაერთი მეთოდური მითითება, რომელთა მიზანს წარმოადგენს სახელმწიფო შესყიდვების პროცედურების და სახელმწიფო ტენდერებში კონკურენციის დონის ამაღლება. წლის განმავლობაში შემუშავდა და სააგენტოს ოფიციალურ ვებ-გვერდზე გამოქვეყნდა შემდეგი მეთოდური მითითებები:

- მეთოდური მითითებები სახელმწიფო ტენდერებში მცირე და საშუალო ბიზნესის მონაწილეობის ხელშეწყობისათვის, რომელთა მიზანია გააცნოს შემსყიდველ ორგანიზაციებს მსოფლიო პრაქტიკაში ფართოდ გავრცელებული მიდგომები, რომელთა გამოყენებით შემსყიდველი ორგანიზაციები მნიშვნელოვნად შეუწყობენ ხელს მცირე და საშუალო საწარმოების საჯარო ტენდერებში მონაწილეობას. მეთოდური მითითებების ფარგლებში ყურადღება გამახვილებულია ტიპურ პრობლემებზე, რომელთაც აწყდება მცირე საწარმო ტენდერებში მონაწილეობისას და შემსყიდველი ორგანიზაციების მხრიდან გადასადგმელ ნაბიჯებზე კონკურენციის დონის ამაღლებისათვის¹¹;
- მეთოდური მითითებები ორეტაპიანი ტენდერის გამოყენებასთან დაკავშირებით, შემსყიდველ ორგანიზაციებს დეტალურად უხსნის ახლად დანერგილი შესყიდვის საშუალების არსს, გამოყენებადობას, შესაძლო კრიტერიუმების ტიპებსა და ცალკეული კრიტერიუმებისათვის მისანიჭებელი ხვედრითი წონების დაანგარიშების მეთოდს¹²;
- მეთოდური მითითებები სამშენებლო პროექტის განხორციელების მეთოდთან დაკავშირებით აცნობს შემსყიდველ ორგანიზაციას/პროექტის მენეჯერს პროექტის განხორციელების ფართოდ გავრცელებულ მეთოდებს და ეხმარება თითოეული მეთოდის განხორციელებისათვის საჭირო შესყიდვის საშუალებების განსაზღვრაში¹³;
- ჩატარებული ტენდერების მონიტორინგის პროცესებმა ცხადყო, რომ, ცალკეულ შემთხვევებში, შემსყიდველი ორგანიზაციების მიერ სატენდერო დოკუმენტაციით ხელშეკრულების შესრულების უზრუნველყოფის გარანტიის გარდა, გათვალისწინებულია მოთხოვნის უზრუნველყოფის დამატებითი საშუალება – პირგასამტეხლო, რომელიც მიმწოდებელს ეკისრება ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შეუსრულებლობის ან არაჯეროვანი შესრულების შემთხვევაში. ჩატარებულმა კვლევამ აჩვენა, რომ პირგასამტეხლოს ოდენობა, რიგ შემთხვევებში, არაპროპორციულად მაღალია, რაც მნიშვნელოვნად ამცირებს ტენდერის მიმზიდველობას და აბრკოლებს მცირე და საშუალო ბიზნესის ჩართულობას სახელმწიფო შესყიდვებში. გამომდინარე აქედან, სააგენტომ შეიმუშავა რეკომენდაცია პირგასამტეხლოს ზომიერი ოდენობის განსაზღვრასთან დაკავშირებით¹⁴;

¹¹ http://procurement.gov.ge/getattachment/ELibrary/metod-mititebebi-da-recomendaciebi/SME_last2.pdf.aspx

¹² http://procurement.gov.ge/getattachment/ELibrary/metod-mititebebi-da-recomendaciebi/SME_last2.pdf.aspx

¹³ იხ. [http://procurement.gov.ge/getattachment/ELibrary/metod-mititebebi-da-recomendaciebi/designbuild-\(1\).pdf.aspx](http://procurement.gov.ge/getattachment/ELibrary/metod-mititebebi-da-recomendaciebi/designbuild-(1).pdf.aspx)

¹⁴ <http://procurement.gov.ge/getattachment/ELibrary/metod-mititebebi-da-recomendaciebi/recommendation.pdf.aspx>



- გარდა ამისა, მონიტორინგის პროცესებით გამოიკვეთა, რომ ცალკეულ შემთხვევებში, შემსყიდველი ორგანიზაციების მიერ სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული საქონლის წარმოების, მომსახურების განწვეისა ან სამშენებლო სამუშაოების შესრულების სანაცვლოდ განსახორციელებელი ფულადი ანგარიშსწორების ვადები განისაზღვრება არაგონივრულად. კერძოდ, აღნიშნული ვადები საკმაოდ გახანგრძლივებულია და ბევრად აღემატება ფულადი ანგარიშსწორებისათვის საჭირო აუცილებელ პერიოდს. ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტომ შემსყიდველ ორგანიზაციებს მისცა რეკომენდაცია, რათა მათ მიმწოდებლებთან ანგარიშსწორება განახორციელონ ხელშეკრულების შესრულების დამადასტურებელი დოკუმენტის გაფორმებიდან არაუგვიანეს 10 სამუშაო დღის განმავლობაში¹⁵.

მომხმარებელთან კომუნიკაცია

2016 წლის განმავლობაში სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს დოკუმენტბრუნვამ (შემოსული და გასული წერილების რაოდენობამ) შეადგინა 11,839 (2015 წელს 17,538). აგრეთვე, სააგენტოს ოფიციალურ ელექტრონულ ფოსტაზე: Info@procurement.gov.ge შემოვიდა და მსვლელობა მიეცა 6,201 (2015 წელს 5,728) წერილს, ხოლო დაარქივებული წერილების რაოდენობაა 2,486 (2015 წელს 3,937).

გარდა ამისა, სააგენტოში მოქმედებს მოქალაქეთა მომსახურების ცხელი ხაზი, რომლის მეშვეობითაც ნებისმიერ დაინტერესებულ პირს შესაძლებლობა ეძლევა მიიღოს კომპეტენტური და სრულყოფილი პასუხი ნებისმიერ კითხვაზე, რომელიც სახელმწიფო შესყიდვებთანაა დაკავშირებული. 2016 წლის განმავლობაში ცხელ ხაზზე შემოვიდა და პასუხი გაეცა 19,720 (2015 წელს 17,927) ზარს.

უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ სააგენტო მუდმივად ცდილობს სახელმწიფო შესყიდვებით დაინტერესებული პირების ინფორმირებას ახალი სერვისებისა და მოდულების განვითარებაზე, რის გამოც მათ პერიოდულად ეგზავნებათ სისტემური შეტყობინებები და მოკლე ტექსტური შეტყობინებები (SMS). 2016 წელს გაგზავნილი სისტემური შეტყობინებების ჯამური რაოდენობა აღემატება 37 მილიონს, ხოლო მოკლე ტექსტური შეტყობინებების რაოდენობა კი 288 ათასს აღწევს.

¹⁵ <http://procurement.gov.ge/getattachment/ELibrary/metod-mititebebi-da-recomendaciebi/rec-ang.pdf.aspx>



საზოგადოებასთან ურთიერთობა

შეხვედრები ბიზნესთან

სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს თავმჯდომარის ინიციატივით, 2016 წელს ჩატარდა 16 შეხვედრა ბიზნესის წარმომადგენლებთან. შეხვედრები ბიზნესმენებთან რეგულარულად, თვეში ორჯერ ტარდება. შეხვედრების მიზანია ბიზნეს საზოგადოების წარმომადგენლებმა უშუალოდ მიაწოდონ თავმჯდომარეს ინფორმაცია კონკრეტულ ტენდერებზე, სახელმწიფო შესყიდვებთან დაკავშირებული, მათი აზრით, პრობლემური საკითხებისა და შესყიდვების სფეროში არსებული შესაძლო ხარვეზების შესახებ. აგრეთვე, წარმოადგინონ საკუთარი ხედვები, მოსაზრებები და პრობლემის გადაჭრის წინადადებები. სააგენტო ამ წინადადებებსა და მოსაზრებებს აანალიზებს და ახდენს მათზე ადეკვატურ რეაგირებას.

2016 წელს შეხვედრები გაიმართა: ფარმაცევტული, სოფლის მეურნეობის, კომპიუტერული, ტრანსპორტის, ავეჯის, კვების, მედიის, საინჟინრო, სამშენებლო, გასანათებელი მოწყობილობების, დასუფთავების, სასტუმროს, სადაზღვევო და საპენსიო, გამაგრებელი და სავენტილაციო მოწყობილობებისა და სამედიცინო სფეროებში არსებულ მიმწოდებლებთან.





2016 წლის აგვისტოში, გაიმართა საჯარო დისკუსია თემაზე: „სახელმწიფო შესყიდვების ერთიანი ელექტრონული სისტემა - სიახლეები და ცვლილებები“. სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს წარმომადგენლებმა შემსყიდველი ორგანიზაციების, მცირე და საშუალო ბომის სანარმოთა, ბიზნეს-გაერთიანებებისა და ასოციაციების წარმომადგენლებს გააცნო სახელმწიფო შესყიდვების ერთიანი ელექტრონული სისტემის სიახლეები, მნიშვნელოვანი ცვლილებები, მათ შორის ორეტაპიანი ტენდერის შესახებ ინფორმაცია. შეხვედრაზე სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს თავმჯდომარემ წარმოადგინა სახელმწიფო შესყიდვების სფეროში 2015-2016 წლებში გატარებული რეფორმების ვრცელი მიმოხილვა. გაიმართა სახელმწიფო შესყიდვების ახალი ელექტრონული სერვისების, მეთოდებისა და რესურსების პრეზენტაცია. დეტალურად განიხილეს ორეტაპიანი ტენდერის მიმდინარეობის პროცედურები, გაიცა მეთოდური რეკომენდაციები მის წარმართვაზე, აგრეთვე, ფასისა და ხარისხის მრავალკრიტერიუმიანი



შეფასების კომპლექსურ მიდგომაზე. საინფორმაციო-საკონსულტაციო ხასიათის შეხვედრაში მონაწილეობას იღებდნენ შემსყიდველი ორგანიზაციების, მცირე და საშუალო ზომის სანარმოთა, ბიზნეს-გაერთიანებების და ასოციაციების 200-ზე მეტი წარმომადგენელი. ღონისძიება გაიმართა „ევროკავშირი ბიზნესისთვის“ (EU4Business) ეგიდით მიმდინარე პროექტის: „მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარება და ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცე საქართველოში“ მხარდაჭერით, რომელსაც გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოება (GIZ) ახორციელებს ევროკავშირის დაფინანსებით.





გარდა ამისა, გაიმართა წლიური, შემაჯამებელი შეხვედრა ბიზნესთან, სადაც სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს თავმჯდომარემ განხორციელებულ რეფორმებთან დაკავშირებით ანგარიში წარადგინა და სამომავლო გეგმებზე ისაუბრა. შეხვედრას მცირე და საშუალო საწარმოთა, ბიზნესგაერთიანებათა და ასოციაციების წარმომადგენლები, ასევე სხვა დაინტერესებული პირები ესწრებოდნენ. აღსანიშნავია, რომ ბიზნესთან შემაჯამებელ შეხვედრაზე „საქართველოს დამსაქმებელთა ასოციაციის“ მიერ, სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს „ბიზნესის დიალოგი მთავრობასთან“ შეხვედრების ფორმატში აქტიური მონაწილეობისა და მხარდაჭერისთვის სააგენტოს თავმჯდომარეს მადლობის სიგელი გადაეცა.





ასევე, ბათუმში გაიმართა სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს მიერ ორგანიზებული საინფორმაციო-საკონსულტაციო შეხვედრა, აჭარის, გურიის, სამეგრელოსა და იმერეთის რეგიონების სახელმწიფო შემსყიდველი ორგანიზაციების, ადგილობრივი თვითმმართველობების, სამოქალაქო სექტორისა და ბიზნესსაზოგადოების წარმომადგენლებთან. ღონისძიება გაიმართა USAID-ის „მმართველობა განვითარებისათვის“ (G4G) პროექტთან თანამშრომლობით.





შეხვედრას ესწრებოდნენ სახელმწიფო შესყიდვების ორგანიზაციების, სამოქალაქო სექტორისა და ბიზნეს საზოგადოების წარმომადგენლები. ღონისძიებაზე საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატის პრეზიდენტმა და სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს თავმჯდომარემ ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმი გააფორმეს. დოკუმენტის მიხედვით, მხარეები განახორციელებენ ერთობლივ აქტივობებს, დაგეგმავენ სამუშაო შეხვედრებს, ფორუმებს, ბიზნეს-კონფერენციებს, სიმპოზიუმებსა და სემინარებს. ასევე, მემორანდუმის შინაარსის გათვალისწინებით, საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა ერთობლივ ღონისძიებებსა და აქტივობებში საკუთარი წევრების, მოწვეული ექსპერტებისა და დარგის სპეციალისტების ჩართულობას უზრუნველყოფს. თანამშრომლობის ფარგლებში სააგენტო და პალატა მცირე და საშუალო ბიზნესის მხარდასაჭერად ერთობლივ პროექტებს განახორციელებენ. მათ შორის, სააგენტო აქტიურად ჩაერთვება თბილისსა და რეგიონებში საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატის მიერ ორგანიზებულ შეხვედრებში ბიზნეს-სექტორთან, რომელიც მეწარმეთა პრობლემების გამოვლენასა და მათ მოგვარებას ემსახურება. შეხვედრაზე დამსწრე საზოგადოებას სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს თავმჯდომარემ და ხელმძღვანელმა პირებმა სახელმწიფო შესყიდვების მარეგულირებელ კანონმდებლობაში განხორციელებული ცვლილებები, შესყიდვის ახალი საშუალებებისა და ახალი ელექტრონული სერვისების შესახებ პრეზენტაცია წარუდგინეს.





სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო 2016 წლის განმავლობაში აქტიურად თანამშრომლობდა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან (USAID, GIZ), რომელთა მხარდაჭერითაც გაიმართა კერძო სექტორისა და სახელმწიფო შემსყიდველ ორგანიზაციებთან შეხვედრების ციკლი, როგორც თბილისში ასევე რეგიონებში. ჯამში, სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტომ 2016 წლის განმავლობაში გამართა შვიდი შეხვედრა. შეხვედრების მიზანია სახელმწიფო შესყიდვებში მიმდინარე რეფორმებისა და სიახლეების შესახებ ინფორმაციის მიწოდება შემსყიდველი ორგანიზაციებისა და კერძო სექტორის წარმომადგენლებისათვის.

გარდა ზემოაღნიშნულისა, სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს ხელმძღვანელი თანამდებობის პირების მიერ მასშტაბის სხვადასხვა საშუალებით აქტიურად მიმდინარეობდა საზოგადოების ინფორმირება სააგენტოს მიერ განხორციელებული რეფორმებისა და სამომავლო ნაბიჯების შესახებ.



საერთაშორისო თანამშრომლობა

2016 წელი კვლავ წარმატებული აღმოჩნდა სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოსთვის საერთაშორისო ურთიერთობების კუთხით. წლის განმავლობაში სააგენტო მართავდა შეხვედრებს სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლებთან. ამასთან ერთად, სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო აქტიურად იყო ჩართული სხვადასხვა საერთაშორისო ვალდებულებებისა და ანგარიშების შემუშავებაში:

- სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტომ დაასრულა ევროკავშირის კანონმდებლობასთან ეტაპობრივი დაახლოების ყოვლისმომცველი სამოქმედო გეგმის შემუშავება. საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 31 მარტის #536 განკარგულებით დამტკიცდა „სახელმწიფო შესყიდვების სფეროში განსახორციელებელი ცვლილებების შესახებ საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების შეთანხმების, ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA) საფუძველზე ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების გზამკვლევი“.
- 2016 წელს წარმატებით დასრულდა საქართველოსა და EFTA-ს შორის თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ მოლაპარაკებები. შეთანხმება ითვალისწინებს EFTA-ს წევრ სახელმწიფოებსა და საქართველოს სახელმწიფო შესყიდვების ბაზრების ქმედით და ორმხრივ გახსნას, რაც ქართულ კომპანიებს შესაძლებლობას მისცემს მონაწილეობა მიიღონ EFTA-ს წევრი ქვეყნების სახელმწიფო შესყიდვებში. ეს არის პირველი შემთხვევა, როდესაც ქართულ კომპანიებს მიეცათ შესაძლებლობა მიიღონ წვდომა სახელმწიფო შესყიდვების მრავალმილიარდიან ბაზარზე.
- სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო 2016 წელის განმავლობაში აგრძელებდა აქტიურ თანამშრომლობას ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციასთან (OECD). ამ კუთხით, აღსანიშნავია 2016 წლის 14-17 სექტემბერს ქ.პარიზში, სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს მონაწილეობა OECD-ის ორგანიზებით გამართულ ანტიკორუფციული რეფორმების შეფასების მეოთხე რაუნდის შეხვედრაში. შეხვედრაზე მოხდა საერთაშორისო ანტიკორუფციული გამოცდილების გაზიარება და საქართველოს მიერ შესრულებული ვალდებულებების ანგარიშის წარდგენა, რის საფუძველზეც შემუშავდა ახალი რეკომენდაციები;
- OECD-ის ანტიკორუფციული სამოქმედო გეგმის მეოთხე რაუნდის ანგარიშის მე-15 რეკომენდაციის თანახმად, საქართველო უნდა მიუერთდეს მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციის (WTO) შეთანხმებას საჯარო შესყიდვების შესახებ (GPA), რომელიც წარმოადგენს WTO-ს ფარგლებში არსებულ მრავალმხრივ შეთანხმებას და რომელიც მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე



მნიშვნელოვანი შეთანხმებაა სახელმწიფო შესყიდვების სფეროში. ამ მიზნით, სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტომ, 2016 წლის მაისში გამართა ორდღიანი სემინარი, სადაც განიხილეს ის ძირითადი უპირატესობები და შესაძლებლობები, რომელსაც იძლევა GPA-სთან საქართველოს მიერთება. სემინარი ჩატარდა აშშ-ს ვაჭრობის დეპარტამენტის CLDP-ს პროგრამის, EBRD-ისა და WTO-ს მხარდაჭერით;

- 2016 წელს სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო აქტიურად იყო ჩართული „ღია მმართველობის პარტნიორობის“ (OGP) 2016-2017 წლების მესამე სამოქმედო გეგმის შემუშავების პროცესში. აღსანიშნავია, რომ სამოქმედო გეგმის შემუშავების პროცესში სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო აქტიურად მონაწილეობდა რეგიონალურ შეხვედრებში, რომლის მიზანი იყო „ღია მმართველობის პარტნიორობის“ 2016-2017 წლების მესამე სამოქმედო გეგმის ფარგლებში აღებული ვალდებულებების ფართო საზოგადოებისათვის გაცნობა. 2016-2017 წლების სამოქმედო გეგმა დამტკიცდა 2016 წლის ნოემბერში;
- 2016 წლის 1-2 დეკემბერს ქ. ბრიუსელში, სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს წარმომადგენლებმა მონაწილეობა მიიღეს ვაჭრობის საკითხებთან დაკავშირებით ასოცირების კომიტეტის შეხვედრაში, სადაც წარადგინეს ასოცირების შესახებ შეთანხმებით აღებული ვალდებულებების 2016 წლის შესრულების ანგარიში. ასოცირების კომიტეტმა დადებითად შეაფასა სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს პროგრესი 2016 წლის ანგარიშთან დაკავშირებით;

სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო აქტიურად იყო ჩართული სხვადასხვა საერთაშორისო ვალდებულებებისა და ანგარიშების შემუშავებაში. 2016 წელს მომზადდა შემდეგი წლიური ანგარიშები:

- სახელმწიფო ხარჯების და ფინანსური ანგარიშვალდებულების - PEFA (Public Expenditure and Financial Accountability) 2013-2015 წლების შეფასების დოკუმენტი;
- საჯარო ფინანსების მართვის (PFM)-ის 2016 წლის შესრულების ანგარიში;
- DCFTA-ს 2016 წლის შესრულების ანგარიში;
- 2015-2016 წლების ეროვნული ანტიკორუფციული გეგმის 2016 წლის პროგრეს ანგარიში.



სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო
STATE PROCUREMENT AGENCY

პარტნიორები



USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE



Centre for International
Migration and Development
a joint operation of GIZ and the
German Federal Employment Agency



**European
Investment
Bank**



giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH



THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP



European Bank
for Reconstruction and Development



OECD
BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES



CLDP
COMMERCIAL LAW DEVELOPMENT PROGRAM



**WORLD TRADE
ORGANIZATION**



სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო
STATE PROCUREMENT AGENCY

თბილისი 2017